

LAIŠVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
Yards 7-8276.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laišvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
Yards 7-8276.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

XI metal.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, rugpjūčio (August) 23 d. 1956 m.

Kaina 10 c.

Nr. 26 (300)

Varlė ir gandras

Ign. Povilaitis, Prancūzija

Prancūzijoje turiu prijaukintą varlę. Kada kalbu į tą varlę, rodo, ji mane supranta. Sakau: "Viens Charles!" ir mano varlė ateina prie manęs.

Vargšė varlė. Tas man primena, kad mes visi esame išblaškyti po platų pasaulį ir kad mūsų viša egzistencija yra kartais pavojuje.

Mūsų visų tremtinių gyvenimas, lygiai kaip tos varlės, yra tragiškas.

Pažiūrėkime arčiau prie to fakto. Varlė iš geležinės sienos nepavojingas sutverimas. Ji niekam negali ką nors piktą padaryti. Tačiau jos gyvybė yra nuolatos pavojuje. Jos didžiausias priešas — tai gandras.

Lietuvoje, mes puikiai prisimename lietuvišką gandrą. Iš ryto jis išdidžiai vaikštinėja po pelkes ir gaudo vargšes varles.

Lietuvių ir drauge visos rytinės Europos tremtinių likimas — yra varlės likimas. Tų tremtinių laisvės klausimas yra labai ribotas. Tai priklauso nuo gandro apetito. Net už geležinės sienos, tremtiniai jau nebėra taip "saugioje padėtyje". Yra čia balsų, kad — tremtiniai dėl "gandro ramybės" sugrįžti į "laisvas tėvynes".

Tokių atgarsių yra jau Prancūzijoje ir net pačioje prancūzų politikoje. Či prancūzų spaudoje radau tokių posakių, kad "laisvė už geležinės sienos" yra panaši į "prancūzišką laisvę".

Nesakau, kad tai rašė socialistų ar komunistų spaudta. Visiškai ne! Tai daugiausia demokratiški laikraščiai, kaip pav. "Laisvi pietūs", "Krikščioniški paliūdimai" ir kt.

Nereikia dėti daug vilčių į angli-saksų dabartinę politiką dėl laisvinimo pavergtų tautų. Tai būtų visiškai nesąmonė. Tų tautų vadavimo klausimas jiems visiškai nerūpi. Jų politika tuo klausimu yra tuščių žodžių politika, be realinės reikšmės. Tai rodo paskutinieji politiniai įvykiai Indo Kinijoje, Kinijoje, Afrikoje ir Suez kanalo, kad vakarai neturi nei vienybės, nei stiprybės ginti savų gyvybinių reikalų. Vaka-

rai traukiasi iš savų pozicijų, be garbės, ir užleidžia strategines pozicijas naujai nacionalizmo bangai, už kurių stovi Sovietų Rusijos imperializmas.

Komunizmas kas kartą užima vis naujas laisvas tautas ir žengia pirmyn prie paskutinės pergalės, prie pasaulinės revoliucijos.

Komunistinis diržas jau apjuosia beveik visą laisvą pasaulį ir Europa vos tik kvėpuoja.

Komunizmas, tai laisvų tautų kapinynas ir mūsų amžinas priešas. Tai laisvojo pasaulio gandras.

Tiek angli-saksų politika, tiek dabartiniai visi mūsų tremtinių "laisvinimo komitetai" visiškai nesidomi ir nekalba apie mūsų priešą — gandrą. Tai, matyt, jiems visiškai neįdomu ir neaktualu!

Bet daug kalba apie varlę!

Tarptautinis Frontas Prieš Komunizmą yra paskelbęs mirtiną kovą gandrui. Prisidėkime prie tos kovos, nes tautų laisvė to reikalauja. Pažadų ir žodžių laikas praėjo. Iš gerų norų ir pragaras išgrįstas. Atėjo jau akcijų laikas.

Prancūzų garsūs karaliai — "Roi-Soleil" paskelbė maršalui Villars, prieš didelę Denain kovą: "Perir ensemble, ou saurer l'Etat".

Tie žodžiai pasiliko garsūs istorijoje ir jie atitinka šiomis dienomis.

Mirti drauge arba išgelbėti laisvą pasaulį — turi būti mūsų visų nusistatymas.

Tai kovai neturi būti jokių išimčių ir išskaičiavimų, kitaip mes būsimė mūsų pavergtų tautų išdavikai!

Vlikas paskutinėje savo sesijoje pasisakė už sutartinį veiksnių bendradarbiavimą ir jų dirbamo darbo koordinavimą, taip pat nutarė steigti valstybių sostinėse ir kituose svarbiuose centruose savo nuolatinės delegacijos ar delegatus, kurie vykdys Lietuvos laisvinimo akciją, savo veiksmus derindami su Lietuvos pasiuntiniais bei konsulatais, kur tik jie yra.

POLITIKOS LAUKUOSE

Rašo — S. Varnys

VAKARŲ VOKIETIJOJE UŽDARYTA KOMUNISTŲ PARTIJA

Vakarų Vokietijos Konstitucinis Teismas Karsruheje padarė nuosprendį, pagal kurį Federalinės Vokietijos vyriausybė uždarė komunistų partiją. Konstitucinis teismas išaiškino, kad Vokietijoje veikusi komunistų partija yra priešvalstybinė ir kad ji, veikdama pagal Sovietų Rusijos direktyvas, dirba valstybės griovimo darbu.

Tenka pastebėti, kad Vak. Vokietija yra pirmoji pokarinio mato valstybė, kuri uždarė legaliai veikusią komunistų partiją. Kituose Europos kraštuose komunistų partija palieka veikti, kaip ir veikusi.

Paskutiniiais Lietuvos nepriklausomybės metais Lietuvos komunistų partija irgi buvo paskelbta nelegalia organizacija, kaip veikusia prieš mūsų valstybės interesus Sovietų Rusijos naudai. 1940 m. birželio mėn. Sovietams okupavus Lietuvą, išryškėjo Lietuvos komunistų partijos veikla ir jai vadovaujantys asmenys. Jie visi buvo besąlyginiai atsidavę bolševizmui. Tas pat yra ir su visais komunistų partijos veikėjais užsieniuose šiandien, tik gaila, kad ne visi nori tai suprasti ir imtis atitinkamų žygių. Ar Vokietija bus pavyzdžiu ir kitoms valstybėms — šiandien tenka tik spėlioti.

SUEZO KANALO KLAUSIMAS

Suez kanalo klausimu susirinkusi dvidešimt dviejų kraštų konferencija Londone iki šiai dienai dar nieko konkretaus nėra nusprendusi. Indija, kuri šioje konferencijoje vadovauja antivakariniam blokui ir kuri, kaip reikalinga spėti, vadovaujasi daugiau Sovietų Sąjungos politiniais interesais, yra sutelkusi septynių kraštų bloką, kuris intensyviai priešinasi betkuriems vakariečių nutarimams Suez kanalą sutarptautinti.

Iškylus Suez klausimui, bolševikai irgi nesnaudė. Jie yra žengę du drąsius žingsnius ir, reikia pasakyti, daug laimėjo: Sovietų Rusijos užsienio reikalų ministeris Šepilovas priminė, kad Suez kanalo klausimas galys išsiaiškinti karą ir antra — Sovietų laivai, su naujais ginklų kroviniiais, pasuko į Egipto uostus. Tai buvo duota suprasti vakariečiams, kad Egiptas ir visas arabų tautų blokas — yra pasiruošęs betkuriam netikėtumui, jei anglai pradėtų karo veiksmus. Sovietai žino, kad vakariečiai visomis priemonėmis stengsis išvengti karo, todėl ir jų toli siekiantys mėginimai gali baigti šaltojo karo laimėjimu, kaip kad jie yra laimėję kitose šalyse, neišskiriant nei Korėjos.

Amerikiečių laikyseną šioje šalyje gerokai apsunkina artėjantys šio krašto prezidento rinkimai. — Kadangi eventualus demokratų partijos laimėjimas gali įnešti kai kurių pakitimų Amerikos užsienio politikoje, respublikonai šiandien vengia drąsesnio žodžio kaip anglams, taip ir Egiptui.

DEMOKRATŲ KONFERENCIJA ČIKAGOJE

Praėjusią savaitę Čikagoje vykusioje demokratų konferencijoje į JAV prezidentus sekančiam ter-

minui buvo nominuota Čikagiečio Stevensonso kandidatūra. Viceprezidento postui nominaciją laimėjo Kefauveris, Kalifornijos valstijos senatorius.

Šiandien netrūksta balsų, kad Stevensonso nominacija reiškia demokratų kapituliaciją prieš respublikonų kandidatą, kuriuo bus dabartinis prezidentas. Kaip žinoma, Stevensonas demokratų partijos kandidatu į prezidentus buvo išstatytas ir 1952 metų rinkimuose, bet jis pralaimėjo. Ši aplinkybė kaip tik ir mažina galimumus patekti Stevensonui į Baltuosius Rūmus prezidentu. Be to, jis kaip išsiskyręs su savo pirmąja žmona, nesulauks daug simpatijų katalikuose. Nors išsiskyrė Amerikoje ir yra dažnas reiškinys, tačiau "dorybių" jie nebus priskiriam.

KONFERUOJA IR RESPUBLIKONAI

Tik pasibaigus demokratų konvencijai Čikagoje, respublikonų partija susirinko savo konvencijai Los Angeles mieste, Kalifornijoje. Pagrindinis šios konvencijos uždavinys bus ir respublikonams surasti tinkamiausią kandidatą į JAV prezidentus, sekančiam terminui. Jis bus dabartinis prezidentas — Eisenhoweris, nes respublikonai rimtesnio ir populiaresnio kandidato ir neturi. Tačiau neapseinama be sunkumų ir respublikonuose: didelį galvosūkį kelia viceprezidento Nixono kandidatūra antram terminui. Juo labiau, kad pačioje respublikonų partijoje — prieš jį yra susidariusi nemaža opozicija, kuriai vadovauja ir pretenduoja į vice prezidentus Stenasas. Čia, žinoma, nulems paties Eisenhowerio apsisprendimas, su kuo jis norės dirbti ir antrame termine, tačiau netrūksta tvirtinimų, kad tuo atveju, kai Eisenhoweris pasisakys už dabartinį savo pavaduotoją, gerokai gali susilpnėti pozicija ir jo paties sekančiuose rinkimuose, nes tuomet kylanti opozicija prieš Nixoną, paliečia ir visą respublikonų partiją bei jos prezidentinį kandidatą.

Giliau įsigilinus į šį reikalą atrodė, kad visas ginčas eina ne dėl Nixono vice prezidentavimo, bet dėl jo eventualaus prezidentavimo, nes prez. Eisenhoweriui rimčiau susirgus, ar dėl kitų priežasčių negalintiam eiti savo pareigų, jo postą automatiškai turi užimti vice prezidentas. Gi daugelio tvirtinimu, tokiam darbui Nixonas nėra tinkamas dėl savo jauno amžiaus ir stokos politinės patirties.

Tenka pridurti, kad daugeliui nepatinka Nixono atvira ir nedviprasmiška laikysena Amerikos komunistų ir Sovietų Rusijos atžvilgiu. Ši aplinkybė kelia opoziciją ir respublikonuose, kurių pinigų čia mieliai norėtų užmegsti su Sovietų Rusija artimesnius prekybinius santykius ir prisipildyti savo kišenių.

TEIS POZANANĖS SUKILĖLIUS

Iš Lenkijos pranešama, kad ten 8. m. rugsėjo m. 6 d. prasidės Poznanės sukilėlių byla. Šiuo metu esą surašyta 120-čiai sukilimo vadų kaltinamieji aktai. Varšuvos vyriausybė tvirtina, kad į posėdžius bus įsileidžiami ir užsienio valstybių spaudos stebėtojai.

Poznanės sukilėliai, už tai, kad reikalavo "duonos ir laisvės", bus teisiami komunistinio teismo, kaip

Svečiai pas Kęstutį Trakų pilyje.

"krašto išdavikai" ir gal ne vienas bus primestas ir Amerikos šipo vardas. Kaip žinoma, sukilimo dalyviai buvo Lenkijos fabričių darbininkai, kurie protestavo prieš nežmonišką darbo sąlygas fabrikuose ir nepakankamą atlyginimą, už kurį jie nepajėgė išmaitinti savo šeimų. Šiandien jie bus teisiami, kaip "liaudies priešai" ir "socializmo išdavikai". Ir viskas, bus daroma vėl tų pačių darbininkų ir liaudies vardu. Kokia tai baisi ironija ir pasityčiojimas iš paverpto žmogaus. Šitokie dalykai gali dėtis tik komunistų valdomose šalyse, kuriose masės ir dirbančiųjų interesai yra pastatomi tiek, kiek jie yra naudingi valdančiųjų grupei — komunistams.

Gal Lenkijoje ir bus parodyti užsienio žurnalistams Poznanės sukilėlių "prisipažinimai", bet vargu ar laisvieji vakarų pasaulio atstovai turės progos nugirsti ten ką

nors apie tas komunistų išbandytas priemones, kuriomis jie atlieka savo aukos "smegenų apiplovimą" ir kitas sadiškiškas turtūras. Ne, jie to nesužinos...

JAV ARMIJOS PRANEŠIMAS

Kariuomenė atidarė duris į Europą, pranešdama, kad priimami pareiškimai buvusių kareivių tiesioginei tarnybai Vokietijoje su 63 Inžinierijos Batalijonu.

Šiai tarnybai priimami tik tie kareiviai, kurie anksčiau tarnavo inžinierijoj ir kurie iš kariuomenės buvo atleisti ne anksčiau, kaip laike 12 mėnesių.

Bus priimami vedę vyrai su šeimomis, bet, kad jie galėtų savo šeimas ir namų apyvokos dalykus pergabenti tarnybos vieton valdžios lėšomis, jie turi kvalifikuoti E4 arba aukštesniam rangui.

Dėl platesnių informacijų suinteresuotieji prašomi kreiptis į SFC Bert Huff Jr., 1831 South Blue Island Ave.

ATVYKO IŠ ANGLIJOS

Neseniai Čikagoje apsigyveno iš Anglijos atvykę ilgamečiai Londono LASO skyriaus nariai: Marija ir Antanas Mineikiai ir Liūdas Apanavičius.

Marija Mineikienė, beveik visą Londono statytų veikalų artistė, aktyvi LASO talkininkė ir choristė. Jau spėjo įsijungti ir į Čikagos LASO skyrių ir pradėjo dirbti "Laisvosios Lietuvos" administracijoje.

Antanas Mineikis, nuò pat Londono LASO skyriaus įsikūrimo ka sininkas, stropus ir sąžiningas visų parengimų talkininkas, aktyvus visų darbų dalyvis, Londono Vyrų choro narys. Ir Čikagoje jau įsijungė į vietos LASO skyriaus veiklą.

Liūdas Apanavičius, beveik visą Londono statytų veikalų artistas ir aktyvus LASO narys. Jis kiek vėliau atvyko ir jungiasi į skyriaus veiklą.

Tenka sveikinti, kad Čikagos LASO skyrius susilaukė naujų jėgų ir jau pirmomis dienomis vaisiai pastebėti.

Geriausios sėkmės!

Rugsėjo 8-ji — Tautos Šventė Kaune, — Nepriklausomybės laikais. Iškilmės prie Karo Muziej aus.

Beauštant

Rašo Petras Janulaitis

Važiudamas į Maskvą studijuoti ar grįždamas, visada stengdavausi sustoti Vilniuje — Lietuviškoje Mekoje, nes čia, dr. J. Basanavičiaus, A. Smetonos, brolių Vileišių ir kitų lietuvių intelektualų cementavosi lietuviškos akcijos veikla. Dr. J. Basanavičius sudarydavo metinius Lietuvių Mokslo Draugijos susirinkimus su naujais iš tautos buities atradimais. Ta pačia proga čia būdavo skaitomos studijos iš Lietuvos istorijos, kalbotyros, archeologijos, teisės ir ekonomijos. Kad ir negausūs, bet čia suvažiudavo įvairių sričių mokslininkai lietuviai, dalyvauti diskusijose arba skaityti savo referatus. Taip pat anų laikų plastikai ir skulptoriai čia ruošdavo meno parodas. Stasys Šimkus, vasaros atostogoms atitrūkęs, kai kada suruošdavo dainų koncertus. Jo harmonizuotos dainos savo grožiu, savo dvasia, kakilimo galia ir apimtimi, mus stebindavo.

Per tokius sąskrydžius be dvasinės stiprybės, tekdamas susipažinti ir pamatyti negausių tų laikų studentiją, lankyti Vilniaus istorines vietas, lietuviškų laikraščių redakcijas, pamatyti Vilniaus architektūros šedevrus ir, kas svarbiausia, susipažinti su mūsų tautos pionieriais. Berods, per vieną tokį sąskrydį, Varšuvos kolonijos lietuviai intelektualai: Jonas Smilgevičius, Juozas Jasaitis ir Andrius Vosylius iškėlė mintį, kad Vilniaus lietuviai turi stiprintis ekonominėje srityje, nes tas, girdi, galės daugiau suburti savystovaus lietuviško elemento.

Šią mintį realizuoti padėjo vienas atsitiktinumas. — Inž. P. Vileišis panorą, ar buvo reikalingas verčiamas, parduoti nuosavą tiltų dalims statyti fabriką Vilniuje, buvusį Poltavos gatvėje nr. 55, prie geležinkelio prekių stoties. Čia ir įsikūrė, pradėjusi formuotis, berods, 1910 m., stipri Vilijos bendrovės organizacija. Stipri ta prasme, kad jos pradininkai buvo intelektualai, geriausias norais pasidarbuoti lietuviškumui ir prie plinigo. Jie įsteigė Vilniaus ūkio mašinų fabriką b-vė Viliją a. a. Pastarosios dvi raidės reiškia, kad tai buvo B-vė su aprėžta atsakomybe. Tas reiškia, kad b-vės nariu buvo dviejų gradacijų: pilni ir nepilni. Pirmieji buvo atsakingi už bendrovės veiklą, ne tik savo įnašais, bet ir visu savo turtu, kur ir kokiose formose jis bebūtų, o antrieji — nepilnieji nariai, buvo atsakingi tik savo pajais — įnašais. Tokiu būdu, pilnieji nariai buvo ne tik steigėjai, bet ir absoliutūs b-vės turtų valdytojai. Pilnieji b-vės nariai buvo šie: dr. J. Basanavičius, inž. P. Vileišis, agr. J. Smilgevičius, dr. J. Stonkus, banko tarnautojas J. Petraitis, inž. J. Mašiotas ir teisininkas Juozas Jasaitis. B-vės direktoriumi buvo pakviestas A. Vosylius, gabus žmogus, mokėjęs logiškai protauti ir drąsiai veikti. Prieš tai jis buvo dirbęs Varšuvoje, Alfa—Nobel firmoje pienujų statybos techniku. Vyr. valdytoju buvo išrinktas agr. J. Smilgevičius, kilęs nuo Užvenčio, prieš tai dirbęs Alfa—Nobel firmoje, Varšuvos skyriaus generaliniu direktoriumi. Ir štai, šie du vyrai, surinkę reikalingų specialistų ir darbininkų kadra, perėmė iš inž. P. Vileišio faktą, ėmėsi gaminti ūkio mašinas ir įrankius. Konkretiai imant, jie pradėjo gaminti daugiavagių ir vienvagių plūgus, spiruoklines ir kitokias akėčias, kaupikus ir kitus smulkius žemės ūkiui reikalingus įrankius.

Šalia gamybos, buvo griebtasi organizuoti gyvą prekybą visokiomis ūkio mašinomis, žinomomis — Amerikos, Anglijos, Kanados, Vokietijos ir Švedijos rinkose. Čia paminėtų kraštų gaminius Lietuvoje atstovavo b-vė Vilija. Lygia-grečiai buvo gerai suorganizuota mineralinėmis trąšomis ir daržovių sėklomis prekyba. B-vės registruotas kapitalas, berods, siegė 75.000 rublių. Vyriausiais dalininkais buvo: dr. J. Basanavičius su 25.000 rublių ir inž. P. Vileišis — 15.000 rublių. Kiti pilnieji dalininkai dalyvavo bene ne-

mažesniu, kaip 5.000 rublių kapitalu. Nepilnieji nariai į b-vę galėjo įstoti 50 rublių įnašu. Nepilnųjų narių masė buvo labai marga: mokytojai, daktarai, vaistinininkai, ūkininkai, pačios įmonės darbininkai bei administracijos tarnautojai.

Vilijos simpatingoje b-vėje man teko dirbti ištisi šeši metai. — Pradžioje prekybos skyriaus vedėju, o vėliau vicedirektoriumi, kur teko rūpintis prekybos organizavimu ir apyvartos ugdymu. Šiam tikslui atsiekti, buvo įsteigta eilė Vilijos skyrių. Skyriai buvo įsteigti: Kaune, Telšiuose, Panevėžyje, Utenoje, Pikeliuose, Šiauliuose ir Mažeikiuose.

Tenka pasakyti, kad ekonominiai Vilijos b-vė laikėsi gerai. Kad ir su didesnėmis tautinėmis — politinėmis ambicijomis, bet veikiama grynai prekybiniais pagrindais, ekonominių sunkumų neturėjo, o lietuviškumo stiprinimo laukuose pasitarnavo ne tik Vilniuje, bet ir periferijose. Kooperuojant su Vilijos b-vė iki pirmojo pasaulinio karo, gana gerai ir savystoviai tvarkėsi Adamkevičius — Pikeliuose, P. Dičius — Utenoje, Moteika ir Dirks — Panevėžyje ir Špokas — Šiauliuose. Daugelis paskirų lietuvių ir koope ratyvų, ypač Vilniaus sektoriuje, prakiuto.

Pasaulinio karo eigoje, t. y. — 1915 m. Vilijos b-vė iškilo kitoks likimas ir jos veikla buvo labai marga. 1915 m. rugpjūčio mėn. antroje pusėje, visi fabriko įrengimai su staklėmis, žaliavomis, prekėmis ir gatavais išdirbiniais buvo evakuota į Smolenską, nes kritus Kaunui, sekė Vilniaus eilė. Smolenske ant pliko lauko, netoili geležinkelio stotį, prie Vitebsko plento, 42 vagonais evakuotas Vilijos b-vės turtas buvo iškrautas. Pastatai fabriko įrengimams, administracijai ir darbininkų apgyvendinimui, sunkiai davėsi sumedžiojami, bet visgi, tų pačių metų spalio mėn., berods, 7 diena, diene — dalimi fabrikas naujoje vietoje, Vitebskoje Šosse 122 nr., pradėjo gaminti karo lauko duonkepinius krosnis, karo lauko daliniams lauko virtuves, ligoninėms lovas ir kitokių karo reikalams užsakymus. — Šioje lietuviškoje įmonėje buvo per keturis šimtus dirbančiųjų ir čia nevienu lietuviu rado priedangą pasislėpti nuo karinės prievolės, kadangi įvisa įmonė skaitėsi dirbanti karo reikalams.

Vitebske b-vė savo veiklą praplėtė. Čia ji įsteigė plytinę ir aliejaus spaudimo įmonę. Bendrovės turtas išaugo per 500.000 aukso rublių, kas, pagal anų laikų kursą, sudarė apie 250.000 dolerių. Bolševikinė santvarka palietė bendrovę. Jos turtas buvo nusavintas ir visi ten dirbantieji, pasikankinę po bolševikinių dirigentų lazdele, 1918 m. rugsėjo mėn. 18 d. pliki grįžo į Lietuvą. Vitebske, berods, porai metų pasiliko direktorius J. Jasaitis ir dar keli. Aš asmeniškai skubėjau iš besitraukiančių vokiečių atsiimti bent savo turto likučius.

Grįžęs iš Vitebsko, apsisostojau Vilniuje. Čia teko išgyventi gražių ir liūdny epizodų: Lietuvos Nepriklausomybės atsteigimą, lenkų išsišokėlių invaziją, bolševikų (Kapsuko) okupaciją ir pagaliau antrąją lenkų okupaciją. Pagaliau 1919 m. vasara, nepernešdamas lenkų smurto, atsidūriau Kaune. Ši visa eldorada tiek viešai įdomi, kad atsisteigiant ir gyvenant Nepriklausomai Lietuvai, čia paminėti faktai ir asmenys, itin tų asmenų palikuonys, arba būsiantieji Nepriklausomos Lietuvos valdžiai, žinotų ir imtųsi priemonių atgauti pačius Vilijos bendrovės turtus ar už juos kompensaciją, kaip Lietuvos pirmtakūnų sūnų sukurtą.

Grįžęs iš Vitebsko, apsisostojau Vilniuje. Čia teko išgyventi gražių ir liūdny epizodų: Lietuvos Nepriklausomybės atsteigimą, lenkų išsišokėlių invaziją, bolševikų (Kapsuko) okupaciją ir pagaliau antrąją lenkų okupaciją. Pagaliau 1919 m. vasara, nepernešdamas lenkų smurto, atsidūriau Kaune. Ši visa eldorada tiek viešai įdomi, kad atsisteigiant ir gyvenant Nepriklausomai Lietuvai, čia paminėti faktai ir asmenys, itin tų asmenų palikuonys, arba būsiantieji Nepriklausomos Lietuvos valdžiai, žinotų ir imtųsi priemonių atgauti pačius Vilijos bendrovės turtus ar už juos kompensaciją, kaip Lietuvos pirmtakūnų sūnų sukurtą.

1956 m. rugsėjo mėn. 1 d. 11 val.

Henrikas Radauskas

VAKARAS

Vakaras. Nereikia nieko, Tik sėdėti ir žiūrėti, Kaip ta saulė mus palieka, Ir lyg vakaras žerėti.

Ir matyt, kaip upė gluosnis Atsispindi ir lanka, Ir kaip žemę ima glostyt Šilto vakaro ranka.

Ir girdėt ties galva skrendant Nepažįstamus paukščius, Ir matyt į naktį brenant Kažką murmančius medžius.

Taip sėdėti ir žiūrėti Be jokios, jokios minties, Ir jau nieko nenorėti, Nieko, nieko, net mirties.

KALNUOSE

Paglostei debesį, kaip paukštį, Ir jis pragydo, kaip gaidys. Pakilk dažniau į tokį aukštį, Kur liejas baltas rytmetys,

Kur debesų vilnonės kojos Praein miegančiais veidais, Kalnai lavynomis mazgojas Ir žuvys žaidžia kaip kadais,

Kai dar jauna gražuolė Jieva Gyveno žemės vidury, Per dangų bėgo, kaip per pievą — Ir tu gyventi taip turi.

GĖLĖS AUDROJ

Lietus išpylė žalią spalvą Ant medžių, ir drauge su ja Dvi baltos rožės purtė galvą, Kaip širmas žirgas lietuje.

Vindzoro įvykiams artėjant

LAS SUVAŽIAVIMAS, KETVIRTOJI KANADOS LIETUVIŲ DIENA, DIDŽIOJI DAILĖS PARODA ir KANADOS — JAV LIETUVIŲ SUSIARTINIMO ŠVENTĖ,

Kanadoje, gražioje Ontario provincijoje, JAV pasieny, randasi žalumynuos paskendęs Windsor miesto, kuriame yra apie 170.000 įvairių tautybių gyventojų. Čia ir vyks rugsėjo 1, 2 ir 3 d. d. didysis Kanados ir JAV lietuvių suvažiavimas. Windsor miesto burmistras M. J. Patrick yra proklamavęs, kad rugsėjo 1-ji — šeštadienis, yra Lietuvių Diena Windsor.

LAS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Kanados ir JAV vietininkų valdybos sutarė kvieisti šių kraštų LAS padalinių atstovų suvažiavimą, kuriame dalyvaus Stp. Vykintas ir kiti Vyr. Valdybos nariai. Detroito skyriuje sudaryta suvažiavimui ruošti komisija iš K. Veikučio, A. Banionio, Alf. Žiedo, Jrg. Ribinsko ir Pr. Marcinke. Komisijos uždavinys: parūpinti suvažiavimui patalpas, nustatyti darbotvarkės gaires, suruošti pobūvį ir pasirūpinti atstovų ir svečių globa. Suvažiavimas vyks Norton Palmer viešbuty — (130 Park Str.), kuriam numatyta sekanči darbotvarkė:

1. Suvažiavimo atidarymas,
2. Žuvusių ir mirusių Sąjūdžio narių ir kovotojų dėl Lietuvos laisvės pagerbimas,
3. Darbo prezidiumo rinkimas

Audros dievaitė žaliaakė Per sodą pralėkė linksma. Ji juokėsi ir kažką sakė, Žaibais žibuokles plakdama.

Dangus įtūžęs, kaip Otello (O, mauro tragiška aistra!), Granitą trupindamas šėlo Erdvių beribiam teatre.

O nusigandusi gražuolė Žydra Desdemona, trapi, Ir virpanti neužmaršuolė Tarp nendrių verkė paupy.

VASAROS DIENA

Derlingi vasaros plaukai Kviečių bangom į žemę krito. Tu rankoj degančioj laikėj Akordus apgaulingo ryto.

Auksinės žirkles tingiai kirpo Dangaus avis. Šnerėjo varpos. Aukštoj tyloj kaip vėjas tirpo Nebijančios numirti arfos.

Upelis bėgo pagal liepą, Virpėdamas visom stygom. Undinė juokdamasi liepė Pašokt melodijom nuogom.

Klajūnas muzikas girdėjo Balsus dangaus, vandenį ir javo, Ir juos simfonijon sudėjo, Ir ji šlamėjo ir žaliavo.

ŠOKIS

Tavęs nėra, tik rankos Pavėjų, kaip ugnį. Tik karštas žaibas trankos, Tik aidas tvenkinį Nurieda vario ratais, Plieniniai stipiniai, Nudunda mano metais, Metalu kupiniais.

Tavęs nėra, tik rankos Pavėjų, kaip stiklę. Garsai ir spalvos renkas Ir plūsta gatvele, — Kvapi audra sugriauna Pajuodusius namus, Ir drasko dangų jauną Perkūnas neramus.

Man ligi šiol neaišku, Ar tu tikrai esi. Tau žaibas rašo laiškus Audringam debesy, — Ir tau taip pat neaišku, Ar aš kur nors esu: Sunku skaityti laiškus — Ugnim ant debesų.

ir Garbės prezidiumo kvietimas, 4. Komisijų sudarymas (rezoliucijų, sveikinimų...),

5. LAS Vyr. Valdybos pranešimas (organizaciniai, ideologiniai, politiniai kl.). Pranešimą daro St. Vykintas. (Po pranešimo diskusijos),

6. Sąjūdžio spaudos reikalai...

(J. Maslonis. Po pranešimo diskusijos).

5 val. po pietų — pobūvis. 1956 m. rugsėjo 2 d. 10 val.

1. Jaunimo nacionalinės nuotikos (stud. Saulius Šimolūnas),
2. Finansų telkimo būdai ir priemonės,
3. LAS įstatų keitimų reikalu pasisakymas,
4. Vietininkų Valdybų žodis,
5. Įvairūs reikalai, rezoliucijos, sveikinimai ir t. t.
6. Suvažiavimo uždarymas. — Lietuvos Himnas.

1-mą valandą suvažiavimo atstovai dalyvauja Kanados Lietuvių Dienos garbės svečiams pagerbti pietuose. Stp. Vykintas yra pakviestas tarti sveikinimo žodį. O vakare dalyvauja Kanados Lietuvių Dienos iškilmingame akte-koncerte.

Numatytoji dienotvarkė galės būti pakeista ir papildyta.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Organizacinis komitetas prieš keletą mėnesių pradėjo paruošiamuosius darbus. Ilgai posėdžiavo ir galvojo, kaip sutraukti į mažą koloniją daug lietuvių visuomenės; kelis posėdžius turėjo su Detroito LB valdyba ir spaudos atstovais. Buvo šiek tiek ir nesklaidumų, bet atrodo, visos kliūtys nu galėtos — sukviesta visa eilė garbės svečių, numatyta patalpos, suorganizuota meno ir sporto pajėgos ir nustatyta tokio turinio programa:

Rugsėjo 1 d. — šeštadienį

11 val. ryto — Dailės parodos atidarymas,

2—6 val. p. p. — VI-ųjų Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynių futbolo turnyras — Wigle parke, prie Erie Str., E.

2:30 — Lietuviškas pusvalandis per Windsor CBE radijo stotį angliškai,

6 val. vak. — Balius — šokiai, kariuomenės salėje (Windsor Armouries), London Str., W.

10:15 val. — Iškilmingos pamaldos R. Katalikams, St. Claire bažnyčioje, kamps Tocumseh Rd ir Victoria Ave.,

12 val. — Vainiko uždėjimas prie Karių paminklo, Giles ir Quillette g-vių sankryžy,

12:15 val. — Iškilmingos pamaldos Evangelikams, Holy Trinity bažnyčioje, Giles Parent g-vių kampas,

1 val. p. p. — Pietūs garbės svečiams Norton Palmer viešbutyje,

1—5 val. p. p. — Veikia Dailės Paroda,

2—6 val. p. p. — Futbolo turnyro tęsinys ir jo baigminės žaidynės,

6:30 val. p. p. — Iškilmingas Ketvirtosios Kanados Lietuvių Dienos — JAV ir Kanados Lietuvių Susiartinimo Šventės Aktas ir koncertas, Capitol kino teatro salėje, London str. Po koncerto, įvyks šventės uždarymas.

43-jo Lietuvos Vyčių Seimo Rengimo Komitetas

Pirmutinė eilė iš kairės į dešinę: J. Jonikas, S. Žukaitė, kun. P. Činikas MIC — L. Vyčių dvasios vadas, I. Sankutė, J. Jasulaitis. Antroji eilė iš kairės į dešinę: E. Lairinaitė, M. Kaspariūtė, A. Pratyš, B. Tukeraitė, J. Kuizinas, E. Rogeraitė, P. Petkūnas, A. Tamošauskas ir L. Dambrauskaitė.

Rugsėjo 3 d. — pirmadienį 10 val. ryto — Veikia Dailės Paroda. Paroda vyks iki rugsėjo 19. imtinai,

7 val. vak. — Šokiai, alutis — Kroatų salėje, 2520 Seminole Str. Kanados lietuvių dienos pasisekimas priklausys nuo oro ir nuo lietuviškos visuomenės pareigingumo. — Darbo ir sielos įdėta labai daug.

DAILĖS PARODA

Sąryšyje su Kanados lietuvių diena, Dailės Institutas organizuoja rinktinę dailės parodą, kuri vyks Willistead Art galerijos jaukiose patalpose nuo rugsėjo 1 dienos iki rugsėjo 19 dienos imtinai.

Sudarytoji komisija atrinko per 100 meno kūrinių. Atrinktieji kūriniai yra: Telesforo Valiaus, Vaclovo Rato, Pauliaus Augiaus, Algirdo Kurausko, Viktoro Petravičiaus, Adolfo Valeškos, Antano Melniko, Antano Tamošaičio, Keistučio Račkaus, Alfonso Dargio, Vytauto Kasulio, Anastazijos Tamošaitienės, Vytauto Virkau, Jurgio Daugvilos, Bronės Jameikienės, Juozo Bakio, Prano Domšaičio, Jurgio Šapkaus, Anelijos Pagalytės, Ritos Žukaitės ir Danutės Sakaluskaitės.

Paroda jaučiamas didelis susidomėjimas lietuviškos visuomenės, bet kiek ji turės pasisekimo kitataučiuose ir kiek pasitarnaus lietuviškos kultūros išpopuliarinime, priklausys nuo to, kaip plačiai ji bus išgarsinta angliškoje spaudoje.

Dail. Telesforas Valius

Lietuvių Dailės Instituto pirminkas ir Lietuvių Dienoje — Windsor, rugsėjo 1—3 d. d. ruošiamos Lietuvių meno parodos rengimo komiteto pirminkas. Parodoje dalyvauja 21 dailininkas. Paroda prasideda rugsėjo 1 d. ir tęsis iki rugsėjo 19.

KANADOS — JAV LIETUVIŲ SUSIARTINIMO ŠVENTĖ

Kuo bus atžymėta ši šventė ir kiek ji pasitarnaus susiartinimui, yra sunku iš anksto nustatyti. Atrodo, kad rengėjai šią šventę įprasminė tiksi per šių kraštų bendruomenių valdybas, kurios šventės užbaigimoje dalyvauja paskelbiant aktą ir išneš rezoliucijas.

Reporteris

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
Yards 7-8276.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Vyr. redaktorius Juoz. Masionis. Metams — 4.50; pusei metų —
Redaguoja Redakcinė Komitija. 2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Straiptnis ir korespondencija re-2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
dakcija taisto ir talpina savo nuoti-
ra. Nesunaudoti rankraščiai gražina. Subscription per year — \$4.50;
mi autoriams pareikalavus. 6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Lithuanian Plaza

Ona Algimintė

"Po dešimtuką, po kvoterį..."
Taip, po dešimtuką, po kvoterį,
po nikelį suaukavę, senieji lietu-
viai ateiviai Marquet Parke pas-
tatė milijonus dolerių kainavusius
pastatus, savo tautos reprezentaci-
cijai.

Atvykę iš dūminių pirkvių, iš
šiaudais dengtų žemaitiškų trobų,
ieškodami sau geresnio gyvenimo,
jie ne nesuprato, kad savo jau
nas jėgas pašvęs ne tik savo la-
bui, bet ir savo stipriais raumeni-
mimis prisidės prie Naujojo Pasau-
lio kūrybos.

Kad ir daug ir sunkiai dirbdami,
jie negalėjo aukoti dešimtimis ir
šimtais, kaip dabar, nes jie tada
teuždirbdavo tik po 1 dolerį per
dieną... Ir visi dėjo, nes negalėjo
pasitenkinti vien sočiu maistu,
minkštu patalu, švarių apdarų,
bei šilta pastoge. Jausdami savyje
Kūrėjo įdiegtą dvasios kibirkštį —
jie reikalavo sau ir dvasios
peno. Todėl, emė kurti parapijas,
mokyklas, vienuolynus, ligonines
ir prieglaudas.

Deja, kaip tik tais pat laikais,
atsiradę keli pasivėlavę operuoti
"laisvės ir lygybės" šūkius, kuriais
vadovaudamiesi raudonieji
pavergejai tikisi užvaldyti pasaulį...

Nemažai nubyrėjo nuo tautos
kamieno, įtikinti fizinio mokslo
laimėjimų argumentacija, ir jei
ne tas, tai Čikagą puošyti ne viena
Lithuanian Plaza, bet ir senes-
niose lietuvių kolonijose ryškėtų
lietuvių gyvenimo pėdsakų daugiau
ne viena Lithuanica Ave.

Visai bešališkam naujam ateiviui —
tremtiniui, gyvenusiam Ne
priklausomoje Lietuvoje ir netur-
ėjusiam ryšių su Amerika bei
nežinojusiam apie senųjų ateivių
aspiracijas praeityje, kyla neišven-
giamas klausimas, ką davė savo
tautiesiems laisvės ir lygybės
skleidejai? Be vienpusiškos, ten-
dencingos ir gana apribotos spau-
dos, nieko nesimato.

Nejaugi pasitenkinama tik kla-
sių kova, kurią laimėjusi siekiama

sugrauti visą, kas gyvenančių
dvasioje yra sukurtą? Ten, kur
buvo pasmerktas išnykimui Die-
vas, tautiškas, visą laiką ėjo
ir tebeina griovimas ir naikinimas
net tokio pat tvarinio — žmogaus,
kaip ir pats naikintojas.

Jų dvasios polėkiai sudūžta, at-
sišlieję į negyvos medžiagos kin-
tamumo procesą.

Ir gaunasi išpūdis, kad kurti
gali tik tie, kurie gyvena nuolati-
niame kontakte su Kūrėju ir pra-
eitimi.

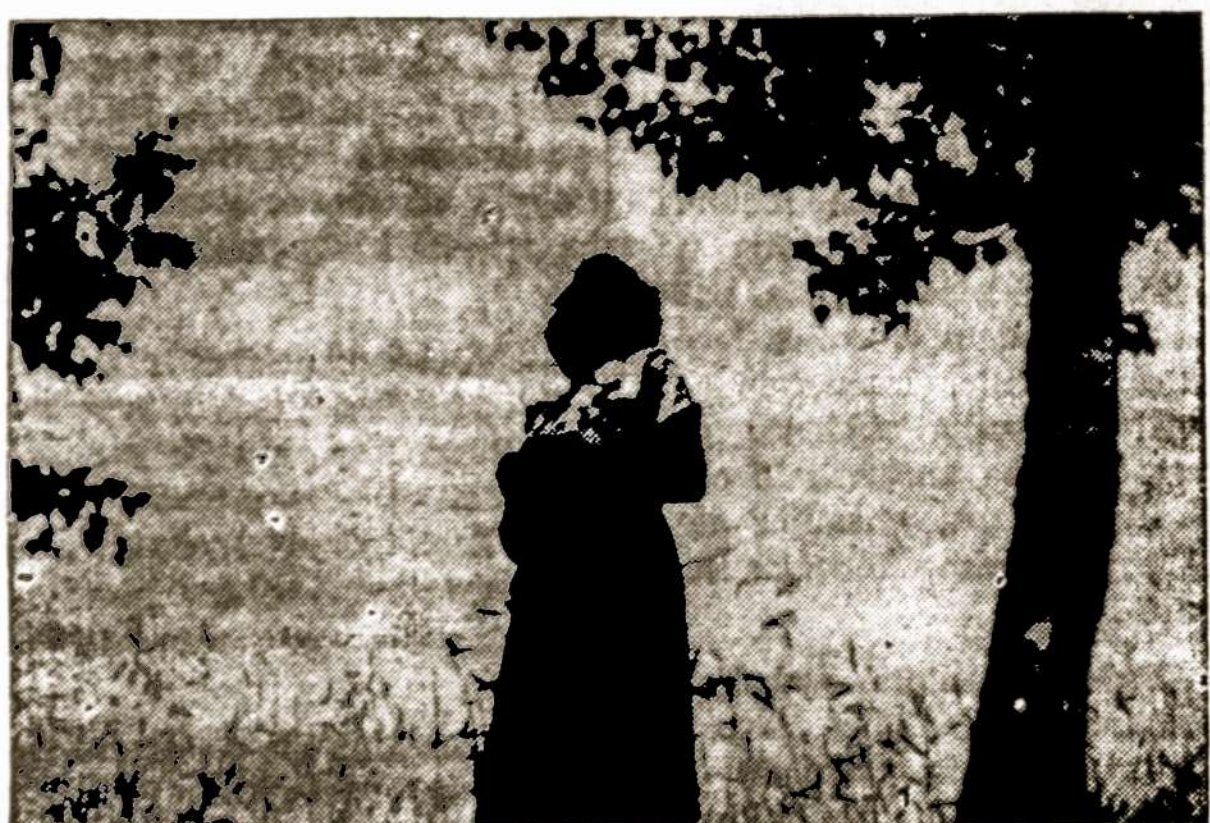
Tokios mintys kilo Lithuanian
Plaza šventinimo išskilmėse š. m.
liepos 22 d. Garbė jos statyto-
jams! Tik gaila, kad ji neapima
persos erdvės, kur lietuvių sudaro
visumą, būtent: nuo Western
iki Kedzie gatvės, tarpe 65 ir 71
gatvių.

Vienok turime džiaugtis ir tuo,
ką turime.

Alma Leifertaitė

Pasijūmėjusi Balfo rinkliavoje,
kaip viena daugiausiai surinkusi,
talkininkaus "Laisvosios Lietuvos"
gegužinėje.

Atsiveikinimas su vasara, dar Nepriklausomybės laikais, tėviškėje.

Rugpjūčio 26 d. Bučio darže

"Laisvosios Lietuvos"

DIDŽIOJI GEGUŽINĖ

IVANAS IV-SIS BUDI...

J. Veisiejis

Kitados už šnipinėjamą
svetimąi valstybei nubaus-
tas mirties bausme kariuo-
menės vyr. štabo viršininkas
gen. Kleščinskis, savo
paskutiniame žodyje parei-
škė: "Jūs sušaudote Ivaną
III-į, bet atsiminkite, kad
Ivanas IV-sis budi".

MARKSO MOKSLAS IR POTERIAI

— Dėmesio, draugai! Susirin-
kimą pradėdame, — prabilo Pa-
žangūnas, atsistodamas ties vidu-
riu stalo, pastatyto priekyje eilė-
mis išrikuotų kėdžių.

— Šiandien kai ką pranešiu iš
politinių barų, todėl pažymiu, kad
ką čia girdėsite, privalote laikyti
už dantų.

— Taigi. Paskutinėmis dienomis
vakarų valstybes pasiekė taip
vadinami partizanų — atstovai.
Na, pasiekė tai pasiekė. Rodosi,
kas čia tokio. Bet mums nėra ir
negali būti vistiek, vien jau del
to, kad atvykusių skaičiuje nėra
nei vieno mūšiško. Su vienu jų
man pačiam teko susitikti ir išsi-
kalbėti. Ir paaiškėjo, kad ten
vykdomas pasipriešinimas dabar-
tinei valdžiai. Jie atgabeno ir pla-
nų, kaip šiapus esantieji lietuvių
turėtų organizuoti ir veikti. Bet
jų atvežtas planas, mūsų užsian-
gažavimą, kad mes esame vienin-
teliai krašto rezistencijos atstovai,
verčia muilo būbulu, o mūsų
spaudą stato vegetavimo kryž-
kelėje. Mums patiems gerai ži-
nant, kad didžioji dalis mūsų ge-
riausių draugų yra likusi ten ir
užima gerus ir vadovaujamus po-
stus, kaip visuomeniniam, taip ir
valstybiniam gyvenime, per juos
gali iškilti viešumon. Yra pavojus,
kad užtai mūsų neišstumtų už
visų visuomeninio gyvenimo ribų.
Mes, kurie tiek daug aukų esame
sudėję ant socialistinio aukuro,
tiek prisidėję prie proletariato iš-
kėlimo ir suvienijimo, lengvai ga-
lime būti paversti rusiškojo komu-
nizmo sandarbininkais. Anksty-
tesnės valdžios mums niekieno, o
mūsų geriausias draugas šaudė.
Garbė kankinams, nes jų dėka
mūsų širdyse socializmas išliko
gyvas ir veržlus.

— Tegyvuoja socializmas! Tegy-
vuoja proletariatas ir jo didysis
mokytojas Karolis! — sušuko su-
sirininkė dalyvavusieji.

— Garbė ir jums, draugai, kad
gyvendami vakarų pašėlusiam
malūne, tampate pavyzdžiu atei-
ties socialistinėms kartoms, — pa-
keltu balsu kaitino susirinkusius
Pažangūnas. — Sakau, garbė ju-
mies, nes jūs esate Marksistinėje
kovoje geriausiai užgrūdinti. Ir
šiandien jūs ne veltui esate suk-
vėję. Aš siūlau konkrečiai: 1) nu-
tarti, kad mes privalome organ-
nizacijos ir savo garbę ginti ir 2)
išrinkti komitetą, kuris pagal nu-
statytas gaires, prieš atvykėlius,
pasipriešinimą vykdytų. Kas prieš
pirmąjį pasiūlymą? — Susirinku-
siems dar nespėjus susiorientuoti,
kad reikia rankas pakelti, Pažan-
gūnas skubiai užklausa: — O kas
prieš? Nėra. Ačiū. Vadinasi vien-
balsiai pasisakėme už pasiprieši-
nimą. Dabar eisime prie antrojo
pasiūlymo. Aš iš savo pusės į ko-
mitetą siūlau: 1) nenulstamą mūsų
spaudos vadovą draugą Bajų,
2) karų už proletariato laisvę
karžygi ir direktorių direktorių
draugą Ūgelį, 3) revoliucijų spe-
ciją draugą Nalivaiką, 4) landžiau-
sį korespondentą draugą Meldūną
ir 5) taikliausį šaulį draugą Lūtą.
Kas prieš? Nėra. Susirinkimą lai-
kau baigtu. Ačiū visiems už atsi-
lankymą, o jūs draugai, demokra-
tiškiausiu būdu į komitetą išrink-
tus, prašau pasilikti.

Sujuda susirinkusieji ir atsis-
toję užtraukia: "Atsisakom nuo
senojo svieto" ir t. t. Baigę skirs-
tosi ir dingsta užiančių gatvių pa-
sisukimuose. Ir kai salėje liko
tik išrinktieji, Pažangūnas tęsė:

— Tai va, draugai. Iš didelio
būrio likome keliese ir mums teks
visą vežimą vežti. Bet jei mes ne
vešime, kas veš? Tikiu, kad jus
iš darbą įjungdama klaidos ne-
padariau, nes: 1) jūs marksisti-
nėje kovoje esate geriausiai užsi-
grūdinę, 2) savo išsilavinimu ir
kovingumu, savo draugus esate

tolį pralenkę, 3) nuo tautinių jau
smų esate laisvi, 4) Prancūzijos
ir Rusijos revoliucijas bei jų nju-
ansus geriau pažįstate, nei krikš-
čioniškieji dvasininkai bibliją, 5)
Markso mokslą geriau praktikuo-
jate, nei davatkos potėvius ir 6)
visi geriausiai pažymiais esate bai-
gę kursą, kaip kovoti su krašto
papročiais ir kaip palenkti minių
psichologiją marksistinei doktri-
nai. Visa tai yra labai svarbu, nes
neša laimėjimą. Taip, laimėjimą.
Žinote, kad minios dega tik tuo,
kaš vyksta dabar. Šita aplinkybė,
išplėsus kad ir laikiną laimėjimą,
mus daro nepavejamais, nes iki
jos pradeda susigaudyti, mes trau-
kiame naują, moderniškesnę dai-
ną.

Kalbant apie minią, tenka pri-
pažinti, kad ji yra kiek kitokia,
nei 1905 metais. Šiandien jos su-
kuriuose yra ir aukštai išsilavinu-
sų žmonių. Bet ši aplinkybė vaid
mens nevaidda tuo atveju, kai
priešas yra priverčiamas prieš
mus naudoti lazda. Žinokite, kad
mušimas su lazda neša laimėjimą
ne tam, kas muša, bet tam, kas
yra mušamas. Kodėl? Todėl, kad
besimaišanti minios tarpe inteli-
gentija dažniausiai yra perdem su-
miesionėjusi. Ji dreba dėl menk-
niekių, bet nepastebi didelių da-
lykų. Ir va, išprovokuoto tvojimo
dažniausiai išsigąsta ir pasitraukia
į nuošalę arba stoja ginti
nukentėjusius. Ir tai daro ne iš
patikimo, bet, kad jų miesionis-
kas plepumas ir noras vaizduoti
gudriausius, nejuocimis juos pas-
tūmia. Šitas manevras yra išban-
dytas ir abejonių negali kilti. Tai-
gi, kaip matote, turime ir veiki-
mo generalinių gairių liniją, o
detales dažniausiai paruošia pats
gyvenimas, tad belieka tik su-
rišti.

Aš šitai priminiau todėl, kad
visai akcijai turės vadovauti vie-
nas iš jūsų. Aš manau, kad šiam
postui geriausiai tinka draugas
Bajus. Ir tikrai. Jo marksistinės
krypties žurnalistinis patyrimas
yra pats didžiausias, o mokslą yra
siekęs pas geriausius profesorius:
Kapsuką, Aleksą Angarietį, Prū-
seiką, Andriulį ir kitus. Jo mo-
kyti nereikia. Taip pat ir kovo-
jisko užsipyrimo netrūksta. Tik
prisiminkime, kaip jis pats būda-
mas kaltu savo politinį priešą 15
metų kamavo, kol jį paguldė mirties
patalė.

Draugai paploja delnais ir šyp-
sojosi. Šypsnyš nudažė ir Bajus
raukšlį išvagotą veidą, bet tik
trumpam laikui. Anų dienų pri-
minimas, jame atnaujinimo seną
žaidžą ir iš po užgulius sunkių
blakstienų, kerštu ir pykčiu su-
žabavo akys.

— Taigi, Centras laukia iš jūsų
kooperavimo ir draugo Bajus nu-
rodymų bei pageidavimų vykdy-
mo. Tegyvuoja marksizmas ir mūsų
socialistinė tėvynė — platusis
pasaulis. Sušukęs užbaigė nuro-
dymus Pažangūnas. Paspaudęs
kiekvienam ranką, plačiai šypso-
damasis ir palinkėdamasis, sekėms,
skubiai išėjo. Kai Pažangūną no-
rėjo pasekti ir visi kiti, Bajus iš-
švokštė:

— Prašau palaukti valandėlę.
Aš trumpai... Mes juk turime su-
sistarti... Tiesą pasakius, anksčiau
Bajui nebuvo kada kalbėti. Už vi-
sus kalbėjo partijos įgaliotinis ne
paprasčiaus reikalams. O kita ver-
tus, ir nebuvo reikalo kalbėti, nes
viskas buvo aptarta aktyvo posė-
dyje prieš susirinkimą. Susirinkim-
as — akių dūmimas žiopiukams
ir pasiteisinimas nesekėms atveju.

— Prašau dar prisėsti, — pak-
vietė Bajus. Ir kai visi nutilo, Ba-
jus tarė:

— Berods, mes čia esame tik
dviese iš taip vadinamų, senųjų
ateivių; aš ir draugas Ūgelis. Jūs
į šią kantrę atvykote mano pas-
tangų dėka. Aš dėl jūsų atvyki-
mo nemažai kovojau, nes jūs esate
tyriausieji socializmo vaikai ir
tikrieji DP. Jūs visi buvote prie-
varta išgabenti iš savo numylėtų
gyvenviečių, vien už tai, kad ger-
bėte ir vertinote mokslo ir socia-
lizmo tėvą Karolį Markšą. Jūs savo
vaidmenį Europoje atlikote be
priekaištų ir kai čia pradėjo verž-
tis davatkos ir nacionaliniai gai-
valai, vietoje užtarnauto poilsio,

atvykote su tuo pačiu uždaviniu
čia. Ir va, aš noriu jums pasakyti,
kad mano vedamas laikraštis
yra socializmo lopšys šiame kra-
ste, todėl aš jį paveldu jums. Pra-
šau rašyti prisiminimus iš gimto-
jo krašto ir kelti aikštėn buvusias
ir galimas negeroves. Mūsų pa-
reiga: kirsti šaknis, ant kurių lai-
kosi iškelti tautiniai simboliai. —
Šiuo keliu eidami, mes išaiškinsi-
me platiems visuomenės sluog-
nsiams ne tik, kad socializmo pa-
saulis yra platus ir didingas, bet
ir įtikinsime, kad dėl visų nege-
rovių yra kalti tautiniai — fašis-
tiniai gaivalai. Visa tai, mano nuo-
mone, bus kaip ir mūsų numaty-
tos kovos įvadas. Kodėl taip turi-
me daryti? Pirmiausiai mes šia-
me laikotarpyje įtrauksime į gin-
čius platesnes mases ir paruošime
atidaryti laisvinimo veiksnių var-
tus, pro kuriuos bus proga išstumti
nacionalinius pakalikus, o ant-
ra, taip elgdami, susilpninsime
veiksnius ir tuo sustiprinsime
marksistinį frontą. Štai, ką aš
čia esu pasakęs, turi būti atliktas
be skrupulų ir skubiai. Delsimas,
mano nuomone, yra lygus pralai-
mėjimui. Kad mums pasisektų,
turime įsisąmoninti vieną: kuo
tamsiau nušviesti šiuos laikus,

B. Tukeraitė, viena L. Vyčių
Seimo rengimo komiteto narė. —
Seimas vyksta rugpjūčio 23 — 26
dienomis.

todėl reikia mokėti ir sugebėti net
gerį paversti blogiu, ir to blogio
kaltininkais padaryti tuos, kurie
eina prieš marksizmą. Šitas ma-
no pageidavimas yra tik priedas
tų uždavinių, kuriuos kiekvienas
tiesioginiai esate gavę iš draugo
Pažangūno. Šiomis mintimis skir-
stomės. Kada ir kur susitiksimė
— pranešiu kiekvienam paskirai.
Taigi — sekėms, mieli draugai.
(Bus daugiau)

Atviras laiškas

Gerb. "NAUJIEŲ" Redaktoriui
dr. Pijui Grigaičiui

Gerbiamasis,

Rugpjūčio 11 dienos "Naujie-
nų" straipsnyje "LIETUVOS REI-
KALU" Tamsta esi paskelbęs tokį
pareiškimą:

"Naujienos" jau du kartu kri-
tikavo laisvų rinkimų šūkį Pabal-
tiko kraštam. Čia tik prisiminsime,
kad kraštutiniausias to šūkio gy-
nėjas (ir tautininkų Nepriklauso-
mybės Talkos organizatorius) V.
Rastenis panaudojo net tokį argu-
mentą, kad Lietuva jau ir dabar
yra "jei norite, suvereninė valsty-
bė"! Vadinasi, kam čia kalbėti
apie jos "formalų" išskyrimą iš
Sovietų Sąjungos!

Tamsta kalbi ne apie rinkimus
nepriklausomoje Lietuvoje, bet
apie mintį (arba šūkį), anot kurio
reikėtų kaip nors sukombinuoti
komunistų viešpatavimą su
kraštuose laisvus, tarptautinių
komisijų prižiūrimus rinkimus ir
tuo būdu išspręsti tų kraštų išai-
švinimo problemą.

Gerai, kad Tamsta tokiai min-
čiai nepritari ir ją kritikuoji, bet
aš nesuprantu, kuo remdamasis
Tamsta skelbi mane tokios nai-
vos minties net "kraštutiniu gy-
nėju". Ne tik niekad nesu tokios
minties gynęs, bet priešingai, vi-
sada laikiau ir laikau ją tik nai-
vių, padėties nesuprantančių žmo-
nių sumanymu. Aš manau (nesa-
savindamas tos nuomonės paten-
to), kad ne rinkimai gali būti ne-
priklausomybės šaltinis, o atvirkš-
čiai — tik faktiškai realizuota ne-
priklausomybė tegali būti mini-
malinė sąlyga tikrai laisviems rin-
kimams vykdyti. Todėl labai be-
gėju ar Tamsta būsi padaręs ge-
rą patarnavimą ir kitiems, vadina
miesiems "satelitiniais" kraštams,
ALT vardu siūlydamas Demokra-
tų Partijos konvencijai įrašyti į
platformą rinkimų keliu eiti prie
tų kraštų nepriklausomybės at-
statymo, kadangi ir tie kraštai
"nepriklausomi" tik teorijoj, o iš
tikrųjų yra valdomi Kremliaus
sukurtų ir jo jėga palaikomų val-
džių.

Neteko man suskaičiuoti, du ar
daugiau kartų Tamsta esi tą "lais-
vų rinkimų šūkį" kritikavęs, bet
matau, kad Tamsta tikrai jau ant-
rą kartą išvirkščiai skelbi mano
priminimą, kad ir Lietuva turi
teorinį "suverenumą" pripažinti-
mą iš Kremliaus pusės. Liepos 30
d. "Dirvoje" aš rašiau:

"Sovietų Sąjunga ir dabar, jei
norit, oficialiai pripažįsta Lietu-
vos suverenumą... Tas ir konsti-
tucijose parašyta... Kad tas pri-
pažinimas yra burbulas, to nie-
kam įrodinėti nereikia".

O Tamsta iš to padarė: "... V.
Rastenis panaudojo net tokį argu-
mentą, kad Lietuva jau ir dabar
yra, jei norite, suvereninė valstybė!"
Vadinasi, kam čia kalbėti apie jos
"formalų" išskyrimą iš Sovietų
Sąjungos!"

Taip, vien tik Kremliaus nuta-
rimu paremtas formalus Lietuvos

suverenumą... Tas ir konsti-
tucijose parašyta... Kad tas pri-
pažinimas yra burbulas, to nie-
kam įrodinėti nereikia".

Ta proga būtų atitaisytinios dar
dvi ryškiai klaidingos informaci-
jos, dedamos straipsnio "Lietuvos
reikalų" pagrindu:

1) Federalinė Vokiečių Respu-
blika siekia pirmą sąjungti Vokie-
tiją, ir tik tada rinkiti bendrą vy-
riausybę, o ne taip, kaip Tamsta
informuoja, kad pirmą "vokie-
čiams, gyvenantiems sovietų oku-
puotoje zonoje būtų leista išsi-
rinkti savo atstovybę ir įsijungti į
visos Vokietijos valstybę". Teze,
kurią Tamsta savo nuožūra pris-
kyrei Vokietijos vyriausybei, tik-
rumoje yra artimesnė Maskvos, o
ne Bonnos siekimui.

2) Anot Tamstos betarinių, —
"Lietuvos diplomatijos likučiu va-
das St. Lozoraitis" skelbė pažiu-
rą, "jog Lietuva "automatiniai" at-
gaus laisvę ir nepriklausomybę,
kai tik nusikratys komunizmo jun-
gų rytinės zonos vokiečiai... O
iš tikrųjų Lietuvos diplomatijos
Šefas ir kiti Lietuvos diplomatai
kiekviena proga stengiasi skleisti
visiškai priešingą pažiūrą, būtent:
kai dedama ant stalo Vokietijos
byla, drauge turėtų būti imamos
nuo lentynos ir visų kitių pavergtų
Europos valstybių bylos, jų tar-
pe ir Lietuvos byla, nes, anot
min. S. Lozoraitio pareiškimo, tai
yra viena bendra problema ir da-
limis jos nebus galima sėkmingai
išspręsti. Taigi "pasyvaus lau-
kimo filosofija", jeigu jau apie ją
kalbėsime, slypi ne Lietuvos diplo-
matų pažiūroje, bet "salami
pjaustymo" metode, kurį kaip tik
ir Tamsta iš dalies esi parėmęs
savo rekomendacija Demokratų
Partijos konvencijai.

Nors dėl dviejų pastarųjų in-
formacijų ir neturiu suinteresuotų
vietų įgaliojimų siekti jų atitai-
symo, bet manau, kad Lietuvos
reikalo svarstymo rimtumas rei-
kalauja klaidinančias informacijas
atitaisyti ir tiktiuos, kad bent var-
dan temos rimtumo Tamsta tai
padarysi.

Su pagarba
V. Rastenis

STUDENTŲ AIDAI

Redakcija: R. Mišauskas, Ed. Šulaitis, R. Vėžys
Redakcijos adresas: 1443 So. 49th Ave., Cicero 50, Ill.

Studentiškais reikalais

RIMAS VĖŽYS

Nevienam yra įdomu žinoti, kokį pasiekimą turi lietuviškoji spauda mūsų studentijoje, ypač dabar pradėjusiai studijas.

Tuo klausimu teko apklausti penkioliką studentų tarp 17—20 metų amžiaus. Rezultatai gavosi nelabai patenkamimi.

Dešimt kolegų pasisakė, kad iš viso lietuviškų knygų ir laikraščių neskaityti, išskyrus kai kuriuos skelbimus apie studentų susirinkimus ir t. t. Taip pat išsiskyrė, kad neskaityti knygų ir kitomis kalbomis, išskyrus mokslaknyges.

Trys, pasisakė, kad seka spaudą retkarčiais. Tiksliai du iš penkiolikos skaito periodinę spaudą ir lietuviškas knygas.

Susidomėjimas spauda bei knygomis yra didesnis pas tuos kolegas, kurie priklauso kokiam nors studentiška organizacijai. Tie, kurie nepriklauso jokiai organizacijai, yra atskirti nuo veikimo ir tuo būdu pameta ryšį su spauda.

Šitoks nesidomėjimas nėra pastebimas vyresnio amžiaus studentuose. Tad reikia tikėtis, kad ir mūsų jaunieji kolegos, už poros metų subręstę ir supras reikala skaityti ir bendradarbiauti lietuviškoje spaudoje. Tačiau tam reikia pastangų ir iš mūsų organizacijų. Pirmiausia, reikia mėginti kiekvieną studentą pritraukti prie kokios nors organizacijos. Antra, organizacijose įsteigti daugiau literatūros būrelių ir šiaip jau per sveikas, vietoje politinių ginčų — paskirti daugiau laiko lietuviškos spaudos propogavimui ir diskultivimui.

Neseniai spaudoje iškilo kelias pasiūlymų Studentų Sąjungai suruošti vieną didelę vasaros stovyklą, apjungiančią visas studentiškas organizacijas.

Tikrai vertėtų apie tai daugiau pagalvoti. Ir ne tik pagalvoti, bet ir visai rimtai tokį sumanymą apsvarstyti.

Tokios stovyklos surengimas būtų dar didesnis suolis ir tarporganizacinį bendradarbiavimą. Jau kelis kartus parodėme, kad studentija, reikalui esant, gali visai rimtai bendradarbiauti. "Lituanus" leidimas, ir dar visai neseniai, jaunimo petijcia, nustebo mūsų senosios kartos politikierius, tarp kurių toks bendradarbiavimas, atrodo, yra neįmanomas.

Tad surengdami tokią stovyklą, galėtumėm dar arčiau susipažinti ir pabendradarbiauti. Gal būt, tuomet mūsų senesnieji politikieriai nustos skleidę gaudus

apie vienos ar kitos studentiškos organizacijos partiskumus ir t. t.

Nuo šių mokslo metų pradžios "Studentų Aidai" norim įvesti naują skyrelį. Tai bus panašaus tipo, kaip kad Čikagos didžiųjų dienraščių skyreliai, kur yra du-

Pora sciologinių pastabų apie lietuvių jaunimą

Jaunystė yra buvus apibūdinama, kaip "tas tarpsnis žmogaus gyvenime, kada jau nebemorima būti vyresniu, kaip atrodama ir, dar nesistengiama išrodyti jaunesne, kaip esama". Sociologai jaunystę apibrėžia, kaip tam tikrą įvairaus ilgumo perijodą žmogaus gyvenime tarp vaikystės ir subrendimo. Jei stotami specialūs reikalavimai, duodamos ypatingos teisės, jinai susikuria savo vadinamą "jaunimo kultūrą". Kai kurios primityvios bendruomenės jaunystę minimalizuoja: — suaugusio žmogaus funkcijos prasideda, nors, aišku, mažesniu mastu, pačioje vaikystėje. Paprastai suaugusiu tampama, kai kvalifikuojamasi religinėm ir politinėm funkcijom, kurios visose bendruomenėse paliekamos "su augusiems".

Tokį palyginti ribotą pobūdį turėjo jaunystė ir Lietuvos kaime ligi baudžiavos panaikinimo. Susidaro įspūdis, kad ryškiausia kultūrinė jos žymė buvo jos priešvedybinis charakteris. Jaunystė buvo nukreipta beveik išimtinai į vedybas, kaip į savo tikslą. Jaunuolis turėjo teisę išgyventi dainose išdainuotą meilę (vedusių meilės dainose nėra!), bernystę su jos išdaigomis, merginimais, bet kartu ir prievolę tiesiausiai keliu eiti prie vedybų (tėvai padėjo, išeidami iš ūkio interesus); ir neturėjo, kol nevedęs, pilnų šeimnininko teisių.

Tautinio atgimimo perijode šalia jaunimo kultūros, nukreiptos į vedybas, išsivystė antras, naujas jos židyns: visuomeniniai idėjinis. Šalia jo, miestų įtakoje (kuri pasinaudojo kai kuriais elementais griuvančioje kaimo kultūroje, kaip, pavyzdžiui, savotišku lietuvišku sensualumu) susikūrė trečiasis hedonistinis židyns. Šį dar būtų galima dalinti į socialų ir gana nepavojingą "good time" ieškojimą, ir grynai išnaudojantį. Šie židiniai, šios jaunimo kultūros orientacijos išsiskiria savo tarpe maždaug nuo 16—17 jaunuolio metų. Ankstyves-

damas vienas klausimas su keletos žmonių atsakymais...

Klausimus parengė studentai, rūpimomis temomis, į kuriuos bus proga atsakyti įvairių pažūrų kolegoms. Šia proga norėtusi paprašyti visus kolegas ir kolegas padėti šiam skyreliui išsivystyti. Jūsų kooperacija bus tikrai įvertinama. Tad kuomet, kas nors iš mūsų redakcinio kolektyvo paprašys jūsų nuomonės kai kuriais klausimais, neatsisakykite padėti.

nes jaunystės kultūra remiasi daugiau apibrėžtu socialumu ir įvairiais dar tik pabundantais interesais. Jos diferenciacija į suminėms tipus išreiškia jaunuolio charakterio brendimą ir todėl, iš esmės, yra sveikas ir reikalingas reiškinys.

Priešvedybinė kultūra tapo artimesnė moterims, ypač gimnazistinio ir menkesnio išsilavinimo, visuomeninė ir hedonistinė daugiau sekėjų turėjo vyruose, nors, žinoma, ne be išimčių. Visuomeninė veikla lietuviuose koncentruose politinėse partijose, ideologiniuose sąjūdžiuose ir revoliucinio pobūdžio judėjimuose. Hedonistinė veikla buvo ypač būdinga korporacijoms. Nepriklausomos Lietuvos gyvenimas susilpnino visuo meninį ir sustiprino hedonistinį nusiteikimą (tai buvo ryškų tarpkario gaidynę ir visoje Vakarų Europoje). Visuomeninis jaunimo kultūros židyns atsigavo križių laikais. Gimė rezistentiniai sąjūdžiai kovoti su okupantu. Išėjimoje, ypač iškeliavus į užjūrius, priešvedybinis židynis.

Galima sakyti, kad šandien vyrai daugiau hedonistiniai, iš dalies dėl nepakankamų medžiaginių sąlygų šeimų sudarymui; moteris daugiau priešvedybinės. Ši intensyvi jų orientacija yra paskatinusi ir į mišrias vedybas. ("Lietuviams mes reikalingos tik šeštadienio vakarė", motyvas). Bet lietuvių jaunimo hedonizmas nėra gąsdinantis. Didelis vedusių studentų nuosimtis parodo, kad ir ši karta orientuojasi nemaža dalimi į savo šeimą, kaip pastovią bazę tremties nepastovume — ko jiems negali duoti, būdama kitoje kultūrinėje situacijoje, jų tėvų šeima, nei organizacijos.

Mūsų jaunimo organizacijų cementas šandien nėra lietuviškas, bendrai, bet visuomeninio ir priešvedybinio kultūrinio motyvų suderinimas (artikuliacija) kasdieninė veiklos nuotaikose. Atvirkščiai, nepažabotas hedonizmas yra

Studentai Ženevos Konferencijoje

(Humoristinis reportažas)

Ir išvažiavom į Lake Geneva. Pats faktas, kad išvažiavom, nieko naujo nepasako. Važiuojam visur. Kartais kur reikia, o kartais kur ne. Ir kas gali pasakyti, kur reikia važiuoti, o kur ne?

Šį kartą išvažiavom be jokių iškilmingų šūkių, be jokių intencijų nuvažiuos nudirbti didžius darbus, bet grynai pasilinksminimui. Vadinasi, prasėdėję universiteto suoluos prie taip keblių ma tematikos uždavinių, ar gal bepaustydami šaunios žūrės lavo- ną, ar netyčiomis susprogdindami chemijos laboratoriją, nutarėm atskivėpti ir suruošti Ženevos konferenciją — "Finis Semestri". Na, žinoma, tarp kitko ir pasilinksmininti. Arba geriau pasakius, pasilinksmininti be tarp kitko.

Viskas prasidėjo su viso studentiško karavano atvažiuoimu į taip vadinamą "Korean Village". (Kas ten korejetiško, tai dar iki šio laiko neįsiaiškinau). Kėletas kolegų, iškritę iš karavano dėl techniškių kliūčių, atvažioavo pavėlavę, stumdami savo mašiną. Bet niekas nenusiminė. Kadangi ši vieta stovėjo ant patio ežero kranto, reikalas buvo visiškai aiškus: maudytis. Ir visų nustebeimui nebuvo jokio galo, kuomet atrado faktą, jog vanduo yra šlapias. Iš visų pusų girdėjosi nustebe išsireiškimai:

— Kaip vanduo, Jonuk?
— Žinai, Dalia, kad šlapias.
— Ei, chebra, ale vanduo, tai žiauriai šlapias.

Praejus nustebeimui apie vandens šlapumą, kažkas surado keletą irklinių valčių. Čia iniciatyvą parodė keli "mariokai", duodami trumpus kursus apie sudėtingą bei pavojingą navigaciją šių gelmių atsiprašau, valčių. Visi turėjo tik slą irkludami užsiauginti muskulius. Bet kuomet vietoje muskulų tik pūslės ant rankų pamatė, tai ne vienas gerokai nusivylė.

Parke vyksta madų paroda. Štai, ant mūrinių laiptų pasirodė kolegė. Ji su maudydosi kostiumu ir su nepaprastai aukštų kulnelių batais. Iškelus galvą aukštyn, majestotiškai lipa žemyn. Staiga jos aukštas kulniukas nepataiko į laiptą. Ji rieda laipteliais žemyn. Ir vėl majestotiškai eina tolyn, nors truputį šluobuoda ma. Iš jos išsraiškos negalima suprasti, ar jai daugiau skauda jos pažeistas ego, ar jos sumuštas — ahem... šonas.

Ant balkono stovi gražioji kolegė. Rožė plaukuso. Žemai, nuleidęs galvą, stovi kolega. Kolegė dramatiškai ima rožę iš savo plaukų ir meta žemyn. Jis pasilenkia ir švelniai pakelia rožę. Priglaudžia prie krūtinės. Svajingai žiūrėdamas į balkone stovinčią gražuolę, kelia ją prie lūpų ir... triukšmingai nusidžiaudo. Giliai įžeista kolegė, sutrypia kojomis ir pradingsta iš balkono.

Su vakaru ateina ir linksmybės. Įvairūs chorai triukšmingai repetuoja savo dainas. Tačiau ne vienas nesulygina su garsiųjų arų choru. Tinkui byrant, arai dainuoja savo galingais balsais, giliai patrijotines dainas.

Štai suskamba krambambulis, po to, tokia klasikinė melodija — "Ten netoli Krekenavos" ir t. t. Po dainos, pertraukia. Tradicinis alutis ir vėl daina. Nežinia, ar tradicinių alučių daugiau buvo, ar dainų.

viena iš pagrindinių organizacijai destruktivių vidinių jėgų. Tačiau Amerikos lietuviuose ima išsikristalizuoti ir ketvirtasis kultūrinis židyns: imigrantų kultūra, būdinga: (1) orientacija į prisitaikymą bet kuria kaina, (2) kilmės nuvertinimu, ir/ar (3) savi-nepapykanta ir savo kultūros gėdimumi. Psichologiniu požiūriu tai yra savo tapatybės atsisakymas, negalys nieko pozityvaus duoti.

Bet baigiasi repeticija, visi išsirikuoja, ir kariškai dainai skambant, leidžiasi žemyn, kur vyksta šokiai. Čia įvairaus plauko kolegės ir kolegos, rodo savo meną.

Štai vienas augštas kolega nutaria šokti, tačiau beeinant atsimuša į šokančią porę. Beeinant toliau atsimuša į kitą ir dar į kitą. Kolega murma:

— Ach, kaip nėra laimės, taip nėra, emiau ir paklydau šitame prakeikta tankiame parke.

Vidurnaktis. Iš ežero vidurio sklinda lietuviška daina. Ten su nuleistu inkaru stovi naujai pakrikštytas karo laivas "Kaunas". Jame vyksta krikštynų balius. — Keli iš igulos narių serga jūros liga. Tačiau nežūrint to, du likę nariai tęsia iškilmingas apeigas.

Gi ant kranto, rūmuose, jau tyliu. Kolega šefas neramiai miega. Sapnuoja sapnus apie ylą iš maišo belendantią. Neramiai vartosi ir jam darosi karšta. Pradedama mažu vapiolioti:

— Kolegos, gelbėkit. Gelbėkit, man duria. Vandens...

Tuo metu pro šalį einą keturi šešėliai, sustoja. Klausosi. Vėl balsas prašosi pagalbos ir vandens. Šešėliai — geraširdžiai, nutaria kenšiančiam šefui pagalbėti. Pri-eina prie jo lovos, paima šefą už galvos ir kojų ir neša į gretimą kambarėlį. Čia, dar vis bemiegan-ti, šefą švelniai nuleidžia į vonią ir paleidžia vandenį. Šefas pabunda iš savo baisaus sapno ir suklykia. Jam pasirodo, kad jis iškitrųjų maiše, o yla duria. Tačiau greit atsipeiki. Čia tik vonia vietoje maišo ir karštas bėgantis vanduo vietoje ylos. Šefo piktnumas persimetą į šešėlius, kurie labai mikliai dingsta nakties tamsumoje.

Sekmadienis. Išbalę kolegos maudosi ir gulinėja saulėje. Skind gandai apie praėjusio šeštadienio vakarą. Girdi, šefas, vakar, ko tik vonioje neprigėrė. Merginos pasakoja apie vaiduoklius, kuriuos būk tai girdėjusios koridoriuose. Ir dar daug pripasakoja ma apie būtus ir nebūtus dalykus. Daugiau išsakyti nebūtų.

Tik viena kolegė, išdinkinė, šypsosi. Niekas jos daugiau nebevargina dėl rezervacijų. Ką gi, kai pamiegojo ant kietų grindų per naktį, tai suminkštėjo. Ir ne vienas nutaria kitą kartą laiku užsiregistruoti... Bet apie tai parašysime iš kitos Ženevos konferencijos.

R e m u s

MŪSŲ TARPE

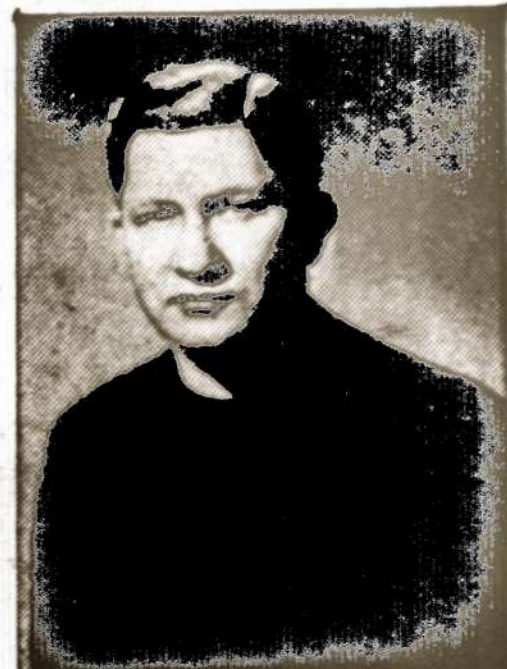
— Vytautas Petras Vygantas liepos mėn. 26 d. apgynė disertaciją ir gavo pramoninės psichologijos daktaro laipsnį. Jo mokslo darbas lieté metodologinius klausimus, už kurių sumanų išnagrinėjimą Illinois suteikė šį aukščiausią akademinį titulą. Vygantas nemaža reikiąsi studentų veikloje ir rašo mūsų spaudoje.

— Irena Krivickaitė, gyv. Vašingtone, jau antri metai studijuoja chemiją George Washington universitete. Sekantiems metams ji gavo vienkartinę stipendiją ir nuo šių metų pradžios yra pakviesta universiteto chemijos laboratorijos asistente. Irena taip pat aktyviai dalyvauja studentų gyvenime, būdama universiteto chemijos klubo pirm., chemijos garbės draugijos sekr., Newman klubo narė ir t. t.

— Pajauta Daukutė Sydnėjaus universitete, Australijoje, gavo B. S. laipsnį. Ji čia pagrindiniu dalyku buvo pasirinkusi vokiečių kalbą, o šalia to studijavo istoriją, psichologiją ir prancūzų kalbą. Daukutė uoliai pasireiškė Sydnėjaus lietuvių organizacinėje veikloje. Taip pat buvo ir Australijos Liet. Stud. Sągos Sydnėjaus skyriaus valdybos sekretore.

— Rimvydas Vytautas Vaišnyš Yale baigė chemijos inžineriją B. S. laipsniu ir gavo to paties universiteto stipendiją siekti magistrų laipsnio.

— Gediminas Damašius iš Indiana Harbor, Ind., baigė Bishop Hall aukšt. mokyklą ir gavęs sti-

Kun. Jonas Jutkevičius, vienas žymiųjų Lietuvos Vyčių veikėjų ir dalyvaus 43-me L. Vyčių Seime, kuris vyksta rugpjūčio 23—26 d.d. Čikagoje.

pendiją žada studijuoti Purdue universitete chemiją. Tą pačią mokyklą 1954 m. baigė Rimgaudas Namickas, kuris jau yra pradėjęs studijas.

— Laima Leonaitytė baigė De Paul universitetą ir įsigijo muzikos ir pedagogikos bakalauro laipsnį. Laima yra pakviesta mokytojauti Beverly Shores, Ind., mokykloje.

— Algimantas P. Banelis pasitraukė iš "Studentiškoju keliu" ("Tėviškės Žiburiuose") redakcinės kolegijos. Jo vieton paskirtas Kazimieras Manglickas.

— Regina Mickevičiūtė — Kulienė, pernai baigusi Toronto un-tą bakalauro laipsniu humanitariniuose moksluose, šiais metais įsigijo bakalaureatą ir socialiniuose moksluose.

— Kostas Astravas, gavęs chemijos magistro laipsnį Toronto un-te, išvyksta į Montrealį dirbti "Shell" bendrovėje.

— Vytautas Valaitis, dalyvavęs "Cleveland Press" dienraščio foto varžybose, laimėjo pirmą ir antrą vietas.

— \$\$\$\$ —

SANTARIEČIŲ VEIKLA

— Š. m. rugpjūčio 4—5 d. d. Watervliet, Mich., įvyko Detroito — Clevelando — Čikagos santariečių iškyla. Vakare įvykusio lauzo metu buvo pastatytas rezistentinės literatūros montžas, kurį atliko D. Juknevičiūtė, V. Kavolis, R. Vaitys ir N. Bartuškaitė. Sekmadienį santariečiai buvo vaišinami netolį stovyklavusių Tėvų Jėzuitų.

— Rugpjūčio 7 d. Čikagoje įvyko vietos santariečių ir šviesiečių atstovų pasitarimas, galimos Santaros — Šviesos federacijos klausimais. Pasikalbėjime dalyvavo: R. Žukaitė, D. Juknevičiūtė, J. Šmulskytis, V. Kavolis, L. Sabaliūnas, Mieželis ir dr. J. Valaitis.

— Rugpjūčio 18—19 d. d., "Laima" viloje, Beverly Shores, Ind., įvyko Čikagos Santaros skyriaus iškyla. Šeštadienio vakaro programoje buvo prarvesti debatai apie Amerikos politinių partijų platformas ir pažiūras pavergtųjų tautų klausimu. Už demokratų kalbėjo R. Gustaitytė, už respublikonus — L. Sabaliūnas. Po debatu sekantiame balsavime buvo pasisakyta už respublikonų platformą apie 20 balsų prieš 2, dauguma.

— V. Adamkavičius ir B. Mačiūka yra išvykę dviem savaitėm į Ft. Riley, Kan., kur jie yra pakviesti dėstyti 5-tosios armijos "Military Intelligence" mokykloje — apie dabartinę Lenkijos padėtį ir neseniai ten įvykusius neramumus.

— Rasa Gustaitytė dabar dirba demokratų "Volunteers for Stevenson" organizacijoje.

— Trečiojo visuotinio santariečių suvažiavimo metu, rugsėjo m. 6—9 d. d., Tabor Farm, Mich., bus atvaizduota dviejų metų santariečių veikla — paveikslių formoje. Programoje jau sutiko dalyvauti istorikas V. Trumpa iš Washington, D. C. Jis skaitys paskaitą: "Laisvės problema ir demokracijos perspektyva." Taip pat sutiko dalyvauti žinomas poetas Henrikas Nagys, kuris kalbės iškilmingo akto metu. Dabar jis gyvena Montreal, Canada, ir aktyviai reiškiąsi studentų gyvenime.

Grakščiosios lietuviškos baletininkės, baletmeisterio Simo Velbasio baletu studijos auklėtinės, ruošiasi sezono atidarymui. Stotomas baletas "Užburtoji fleita".

Iš skautų pasaulio

Rytinio pakraščio skautų — skaučių stovykla

Jau trečias kartas, kai rytinio pakraščio skautai ir skautės susiburia dešimčiai dienų vienos stovyklos ribose. Tokio didelio masto stovyklos gal kiek nukentė praktiško skautavimo atžvilgiu, tačiau jos sudaro puikią progą pademonstruoti lietuviško jaunimo jėgą, lietuviybėje susiprėti, susirasti naujų draugų.

Šiais metais Atlanto pakraščio skautų — skaučių stovykla įvyksta rugpjūčio 25 — rugsėjo 3 d. So. Woodstock, Conn. Stovyklavietė yra toj pačioj vietoj, kur pereltais metais buvo įrengta didelė "Dainavos" stovykla. Nors stovyklavietė nėra didelė, tačiau 300 stovyklautojų čia gali nesunkiai ištekėti. Stovyklos gamta labai graži — mergaičių rajonas yra ant kalnelio, kuris apaugęs sodriomis pušaitėmis. Šalia rajono yra apstu vietos žaidimams ir visokiems užsiėmimams. Čia ir bendroji lauvietė bus įtaisyta, ir vėlavų aikštelė. Nusileidus į pakalnę ir dar kiek paėjus, atsiduriam didelėje aikštėje, kuri yra glaudžiai apsupta medžių ir krūmų. Čia bus įrengta berniukų stovyklavietė, o tuoj už jos matosi didelis ežeras su lėkštu krantu ir skaidriu vandeni.

Administraciniu atžvilgiu skautų ir skaučių stovyklos bus atskiros. Berniukų stovyklai vadovaus vienas iš labiausiai patyrusių lietuviškos skautijos šulų — vyr. sktn. A. Saulaitis, o mergaičių stovyklos vadovė bus žinoma pedagogė sktn. K. Marijošienė. Viršininkams talkininkaus vadovai iš įvairių vietovių. Nors stovyklos bus ir atskiros, tačiau kai kuriose srityse bus bendradarbiaujama: ūkio srityje, stovyklos dienraštis (rotatoriumi spausdinamas) bus bendras, bus keli bendri laukai — rugp. 26, rugs. 1 ir rugs. 2 — ir kai kurie bendri užsiėmimai. Į bendrus laukus, ypatingai į paskutinįjį, lietuviška visuomenė kviečiama atsilankyti.

Stovyklos vadovybė paskelbė, kad pagrindinis šios stovyklos tikslas yra ugdyti jaunuolių lietuvišką dvasią ir gilinti skautiškąjį patyrimą. Tuo tikslu skautų stovykloje bus sudarytos specialios komisijos, kurios skautus egzaminuos ir visus patyrimo laipsnius; norintieji galės įsigyti specialybes, valstybinį, tautinį ir tarptautinį ženklus. Egzaminams iš šių dalykų skautai turi pradėti ruošis savo vietovėse.

Stovyklos mokesčiai visam laikui yra 15 dol. Pirmam savaitgaliui — 2.50 dol., o antrajam (darbo dienos) — 5.00 dol.

Ši stovykla apjungs skautų — skaučių vienetus iš Bostono, Brocktono, Worcesterio, New Haveno, New Yorko, Elizabetho ir Philadelphiajos. Galės stovyklauti ir skautai, nepriklausai vienatams, kur tokių vietovių nėra.

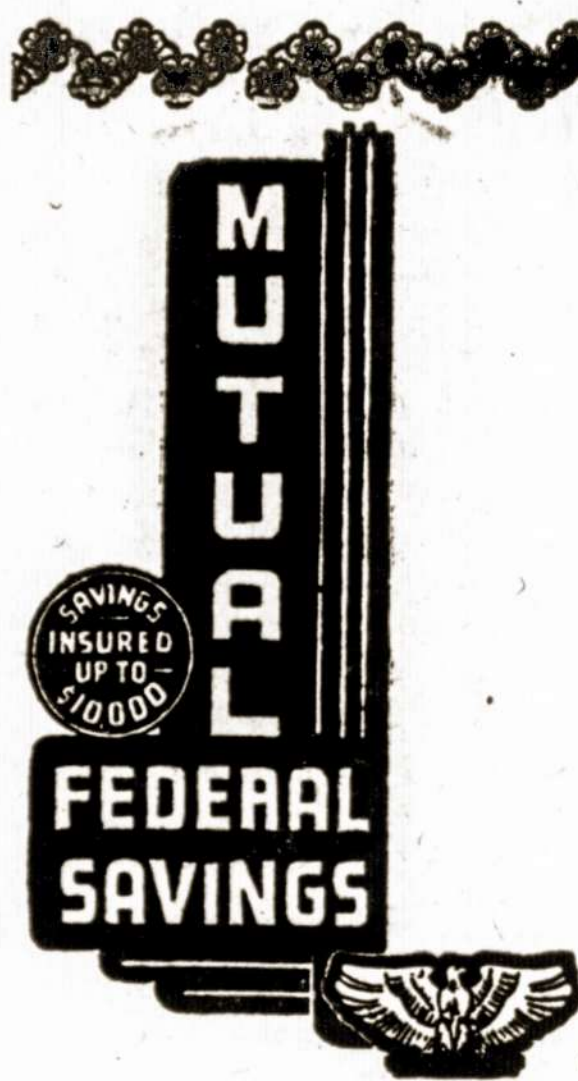
Visuomenės žiniai nurodomas kelias į stovyklą: Iš New Yorko — Hartfordo Wilbur Cross Highway (15 ir 44) iki jų išsiskyrimo; 44 keliu iki Pomferto, kur paimamas 93 kelias, kuris įeina į 91 kelią, nuo ten apie 500 metrų iki pirmo kelio ir dešinę. Iš Bostono — Worcesterio: 12 keliu iki Webster Mass., iš ten 197 keliu iki 93 kelio, kuriuo vyksite iki Woodstocko, kur rasite ženklus, vedančius į stovyklą.

Gausus visuomenės atsilankymas į stovyklą sudarys daug džiaugsmo stovyklautojams ir vadovybei. Tad visi kviečiami atsilankyti stovyklą.

R. Kz.

SKAUTŲ SKAUČIŲ VADŲ SUVAŽIAVIMAS

Š. m. rugsėjo 15 — 16 d. New Yorke įvyks viso rytinio pakraščio skautų — skaučių vadų suvažiavimas. Suvažiavimo posėdžiai ir bendri valgiai bus Apriškimo parapijos patalpose (North 5 St. — Havemeyer St., Brooklyn). Ten pat šeštadienį vakare įvyks viešas jaunimo linksnavakaris. Kitos org-ijos prašomos tą dieną (rugs. 15) viešų parengimų ne-

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
 - Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutauptą dolerį.
 - Aukštus dividendus išmokėjo visada be perstojo.
 - Pinigams padėti nereikia v žinėti.
- Juos galite pasiūsti paštu.

Mes apmokėsime pašto išlaidas.

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

Phone: VI 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Įstaigos VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Sausio mėn. KARYS pradėjo spausdinti graikų klasiko Ksenofono:

"DEŠIMTIES TŪKSTANČIŲ ŽYGIS".

Užsisakykite KARI nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemokamai susipažinti; rašykite:

KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

TĖVŲ ŽEMĖ

LASo Anglijos Vistinininkijos leidžiamas laikraštis. Išleista kas 3-4 savaitės. Turinys gyvas, įdomus, nušviečia ir tenykštį lietuvių gyvenimą. Iliustruotas.

Prenumerata JAV ir Kanadoje metams — 2½ dol., atskiras numeris — 20 cent.

Adresas: "Tėvų Žemė", 13 Frostic Mansions, Frostic Place, London, E. 1. England.

rengti. Sekmadienį suvažiavimo dalyviai ir New Yorko bei apylinkių skautai ir skautės uniformuoti, su vėliavomis, dalyvaus Šv. Mišiose (11 val.), Apreiškimo par. bažnyčioje, kurią atlaikys N. Y. skautų keplionas kun. J. Pakalniškis. Rytinio pakraščio skautus — skautes ir visą jaunimą kviečiame gausiai dalyvauti linksnavakaryje ir iškilmingose pamaldose. SKS

ATSAKYMAS Į "KLAUSIMAS SKAUTŲ VADOVYBEI"

Š. m. rugpjūčio m. 2 d. "Draugo" 180 nr., "Detroito žinio" skyriuje buvo patalpinta anoniminė korespondencija "Klausimas skautų vadovybei", kurioje nežinomas korespondentas reiškia pasipiktinimą bei nepasitenkinimą dėl Skautų Brolijos Užsienio skyriaus pareiškimo, kad yra pasirašytas susitarimas remti diplomatinės tarnybos užnugarį. Žinoma, kad Lietuvių Skautų Sąjungos Vadovybė neatsakinėja ir neatsakys į anoniminės korespondencijos, išdrįstų į aukščiau paminėtą straipsnį atsakyti.

Lietuvos Skautų Sąjunga bendradarbiauja su Užsienio Reikalų Ministerija Nepriklausomoje Lietuvoje. Tremyje Lietuvos valstybės reikalus tarptautinėje plotmėje atstovauja mūsų diplomatai — S. Lozoraitis, dr. P. Daužvardis, P. Žadeikis, J. Budrys, V. Gylis, A. Pólišaitis ir kiti Užsienio Reikalų Ministerijos pareigūnai. Skautai yra Lietuvos valstybės nariai, todėl jų pareiga yra talkininkauti

BUICK'AS

LIETUVIŠKAS AUTOMOBILIS

907 WEST 35th STREET

Tel. LA 3-2022

FIGIAU, NEGU KUR KITUR.

NUOLATINIS IŠPARDAVIMAS

VYRAMS, MOTERIMS ir vaikams drabužių ir baltinių, antklodžių, paklodžių, rankšluostėlių ir kita.

JOSEPH DRY GOODS STORE
3118 So. HALSTED ST.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR Sinclair GAZOLINO STOTIS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

A. STANEVIČIUS
Garažo tel: RRepublic 7-9842 Namų: WALbrook 5-5934
2641 West 71 Street

ir remti aukščiau minėtus pareigūnus jų veikloje. Kaip Skautų Sąjunga juos remia, ar tai darbu, ar žodžiu, ar susitarimais — yra grynai jos vidaus reikalas. LSS nenurodinėja jokiame asmeniui ir jokiai kitai organizacijai, ką jis ar ji turi remti ar neremti, todėl pašaliniai patarėjai ir Skautų Sąjungai nepriimtini. Skautai yra pasirengę remti ne tik diplomatinę tarnybą, bet ir visus kitus lietuviškus veiksmus, institucijas bei organizacijas, kovojančias dėl Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo.

Pageidautina, kad politikuoją korespondentai be reikalo nesijaudintų dėl skautų tėvų ir, LSS pasirinkto kelio, paliktų juos ramybėje ir atsuktų savo politines stresas nuo talkinio — Lietuvos Skautų Sąjungos. Jos kelias yra aiškus: Dievui — nuofirdi malda ir auka, Tėvynei — talka ir parama visiems kovojantiems už Lietuvos išlaisvinimą, Artimui — pagalbos rankos tiesimas ten, kur ji yra reikalinga.

Skautininkė

MŪSŲ TARPE

— J. Šoliūnas, V. Kleiza, A. Ljulevičius, E. Marijošūtė, O. Stankaitytė, E. Šikšniūtė ir kt., vadovavo moksleivių at-kų stovyklai, vykusiai sazejiečių sodyboje.

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS SAŽINGAS FATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNEVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUJŲ IRANLIAI KAIP PATYS SUNEVEZIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIORINTI.

2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill.
Tel: WALbrook 5-9209

JUOZAS NAUJOKAITIS

Didelis pasirinkimas įvairių vietos ir užsienio firmų

LAIKRODŽIŲ ir BRANGENYBIŲ

Sąžiningas taisyimas už žemas kainas.

Mes rekomenduojame "ELGIN" laikrodžius.

A. R. JUNEVIČIUS ir SŪNAS,

YA. 7-8266
3317 So. Halsted St.

Pasakose apskatinėjama ir dainose apdainuota

Karčiama ružava--Meister Brau Tavern

Dabar randasi ne Krekenavoje, bet Brighton Parke,

2532 West 47 Street. — Kviečia atsilankyti —

Sav. O. A. JOMANTAL Tel: VI. 7-2429.

ARS-FOTO STUDIJA

3210 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.

Atlieka Studijos ir Foto mė-gėjų darbus.

Aprūpina gera filmine medžiaga.

BALDŲ IR ĮVAIRIŲ DAIKTŲ saugus, greitas, tvarkingas ir nebrangus

PERKRAUSTYMAS

Jokio kainos skirtumo nėra bet kurioje Chicagos kolonijoje gyvenantiems bei persikeliantiems. Gera aprauda.

Antanas Vilimas

3415 So. Lithuania Ave., Chicago, Ill.

Telefonas: FFrontier 6-1882.

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Fire-tone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.

1934 W. 59th Street Tel: GROvehill 6-9136

M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

LIUDĖSIO VALANDŲ

Seukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia

RRepublic 7-6000 — 7-6601 Automobiliams vieta

Tiema, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gaušime kopyčią arčiau Jūsų namų.

ĮVAIRŪS PATAISYMAI IR DAŽYMAS

NAUJŲ NAMŲ STATYBA LIUDAS TAUJENIS

6828 S. Maplewood Ave.

Tel: HE. 4-5848

WALTER SASNAUSKAS

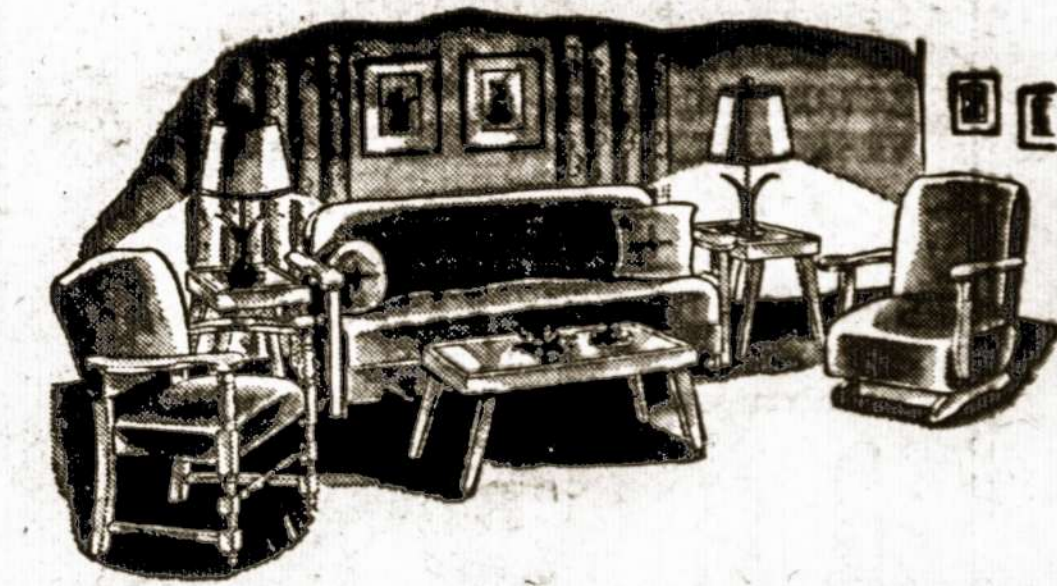
2534 West Marquette Rd.

Chicago 29, Ill.

Telef: GROvehill 6-8402.

Stato naujus namus pagal turt ir planus.

Atlieka įvairius remonte darbus

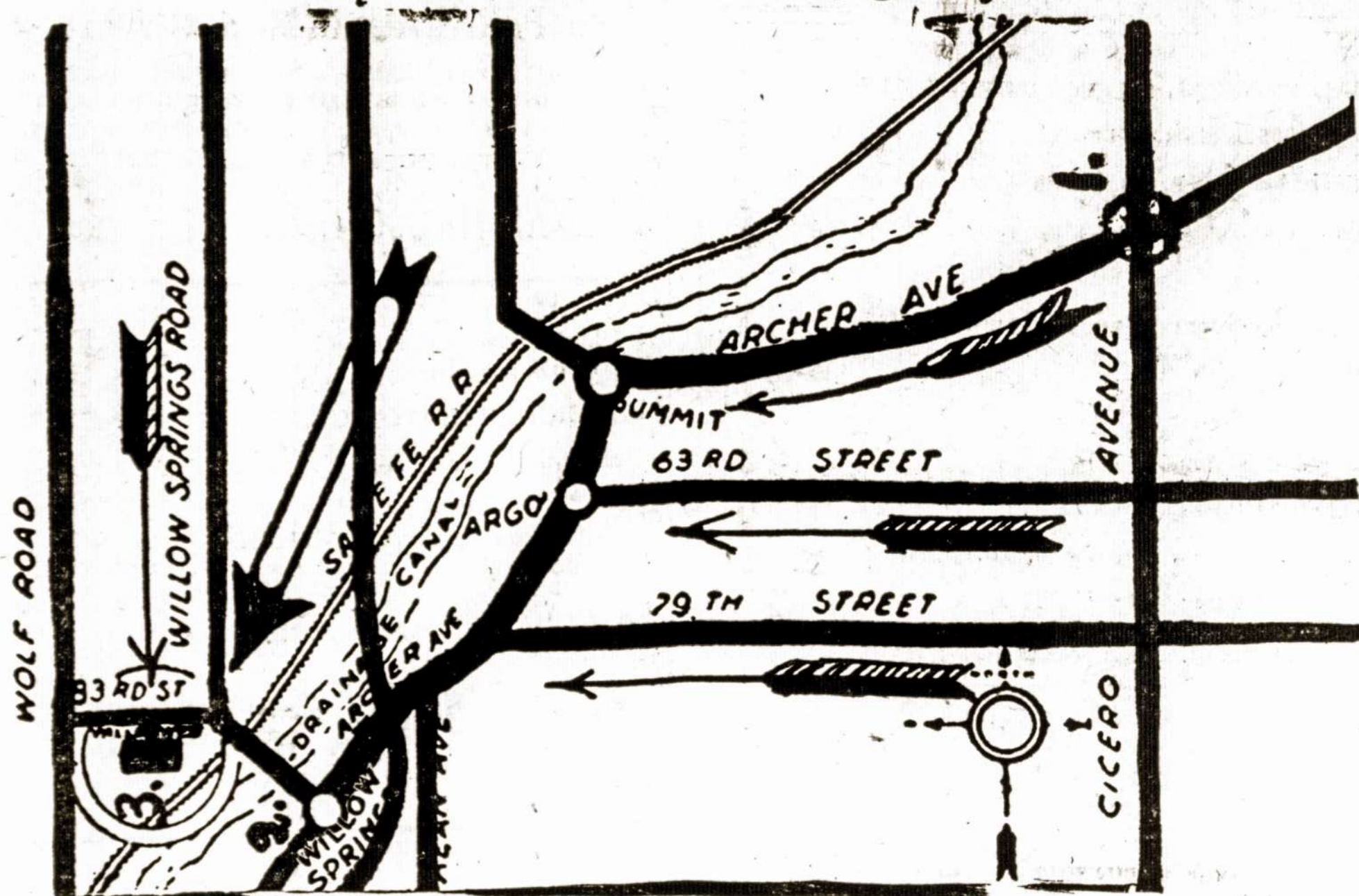
Moderniausius baldus, naujausius televizijos aparatus žinomiau šių firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirksite pigiau

Lietuvių PREKYBOS Bendrovė ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12-1 St.). Tel: SEeley 3-4711

Pats įmėgęs vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

Visi į "Laisvosios Lietuvos" gegužinę

DIDŽIOJI GEGUŽINĖ
Rugpjūčio 26 d. Bučio darže, Willow Springs, Ill., įvyksta didžioji "Laisvosios Lietuvos" gegužinė, įvairia programa. 1 val. — vėliavų, Amerikos ir Lietuvos pakėlimai, 3 val. — svečių sutikimas ir vėliavų — meninė dalis, užkandžiai ir šokiai. Šiomet, itin, bus įdomi ir reta programa. Be to, įvairūs laimėjimai.

KĄ JIE DIRBA

"L. L.", dėl vasaros atostogų, kaip ir kasmet, išeis kas antra savaitę.

VIŠIEMS LIETUVOS ATGIMIMO SAJŪDŽIO PADALINIAMS IR PAREIGŪNAMS

Dalyvaujant Lietuvos Atgimimo Sajūdžio Vyr. Valdybai, š. m. rugsėjo mėn. 1—3 d. d., Windsor, Canada, (prie Detroito) — šaukiamas LAS Šiaurės Amerikos (JAV ir Kanada) vadovaujančių asmenų ir skyrių — grandžių atstovų suvažiavimas. Posėdžių pradžia rugsėjo 1 d. 11 v.

Smulkesnė dienotvarkė — bus pranešta vėliau. Ruoškimės ir dalyvaukime, kas tik galime.

Lietuvos Atgimimo Sajūdžio JAV ir Kanados Vietininkų Valdybos

LAS VYR. VADOVYBĖS RINKIMŲ REIKALU

LAS Vyr. organų rinkimai yra baigti. Rinkimų duomenys į Vyr. organų įstatytiems kandidatams yra paskelbti. Daugiausia balsų yra gavęs LAS Anglijos vietininkijos pirmininkas A. J. Kaulėnas

ir jam, pagal rinkimines taisykles ir nusistovėjusias tradicijas, tenka paruošti pareigomis pasiskirstymo planą. Tokį planą A. J. Kaulėnas yra paruošęs ir prieš trejetą savaitių yra patiekęs išrinktiesiems balsuoti.

Čikagos lasiečiai į Windsorą

Į LAS JAV valstybių ir Kanados vietininkų skyrių grandžių ir pareigūnų suvažiavimą rugsėjo 1—3 d. denimis Windsor, iš Čikagos vyks nemažiau, kaip trys pilnos mašinos.

PATIKSLINIMAS

"Laisvosios Lietuvos" Nr. 25 tilbo J. Julijono straipsnis "Is anų laikų", priešingas redakcijos nuomonei. Jis pateko į "Laisvosios Lietuvos" skiltis per techninio redaktoriaus neapsižiūrėjimą.

Čikagoje susirinks Vyčiai

Rugpjūčio mėn. 23—26 d. d. Čikagoje įvyksta 43-sis Lietuvos Vyčių Seimas. Rugpjūčio 22 d.,

WALTER KLASH'S
EASY TERMS **Town of LAKE UTILITIES** TV SERVICE
FURNITURE • CARPETING • APPLIANCES • TELEVISION
1800-02 W. 47th St. (Corner of Wood) Phone LA 3-7771, 2, 3, 4

VLADAS VAITEKŪNAS

DAŽYTOJAS — DEKORATORIUS

Dažome naujus ir senus namus iš oro ir iš vidaus. Be to, dažome bažnyčias, sales, restoranus ir kt. Turime visas apdrudas. Skambinti: Bishop 7-4035. Adr.: 1522 W. 51 Str., Chicago 9, Illinois.

LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133—37 So. Halsted Str. Telef. VI-2-6172
POKYLIAMS KONCERTAMS VESTUVEMS **4 Sales**
Moderniškai įrengtos **VIRTUVĖS** (su maistu ar be maisto) išnuojamos neaukštomis kainomis.
BARAS
Jūsų patogumui čia pat
Jaukus putojančių taurių pavėsis ir žavi muzika.

UNIQUE LONGE-NIGHT CLUB
HAVAJŲ SALONAS
1522 W. 51 Str.
Su gvyja Havajų muzika ir šokiai.
Jauki ir mistiška nuotaika vie nišoms sieloms!
VALERIJA VAITEKŪNAS, INC.

Ben Star FASHION STYLE QUALITY
Chicago and's, Smartest Styles for Men and Women
4630-32 S. ASHLAND AVE. Yards 7-3900
Open Mon. & Thurs. Noon 'til 9 P.M.; Other days 9:30 to 5:30
JONASKANIS
JUS APTARNAUS GIMTOJE KALBOJE

LIETUVIŠKA DRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, liginės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdrados — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos. Agentams ir brokeliams aukščiausi komisai. **AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS.** Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti — 6%. Veikia Notariatas. Smulkesniai ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, uželkite —
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WALbrook 5-5671

BRUNO kepyklos gaminiai
būgia užkariauti Čikagos rinką, nes
Kas Valgo Bruno Duoną
Visad žydi Kaip Aguona
Bruno Macianskas
3339 Lituania Ave. Telef.: CLifside 4-6376

kaip įžangą! seimą, Vyčiai turės golfo turnyrą ir pietūs Acacia Country golfo klube La Grange, Ill. Rupp. 23 dieną vakare, Lietuvos Vyčių salėje, 2453 W. 47 Str., pasilinksminimą. Penktadienyje — išklauskis mišias Sv. Petro bažnyčioje ir po jų turės du posėdžius Sherman viešbutyje. Be to, penktadienio vakare Marijos aukštensiosios mokyklos salėje rengia "Dainavos" ansamblio, vadovaujamo St. Sodeikos, koncertą.

Rugpjūčio 25 d., šeštadienyje, turės banketą Sherman viešbutyje, kur kalbą pasakys sen. Paul Douglas. Sekmadienio ryte pasiūlymų ir po pamaldų turės užbaigiamąjį posėdį, o po jo — vakarienei ir šokiui.

Seimo rengimo vyr. pirmininkais yra numatyta: J. Jasulaitis ir Indiana — Illinois Vyčių distrikto pirmininkas Jurgis Jonikas. Seime laukiama delegatų iš Kalifornijos, Oregon, New York, New Jersey, Mass., Conn., Ohio, Mičigano ir kitų valstybių.

ČIKAGOS ŠAULIŲ KLUBO VADOVYBĖ POLITIKUOJA

Lietuvos Šaulių Organizacija, veikusi Nepriklausomoje Lietuvoje, atlaikė visus bandymus ją patraukti viena kuria politine linkme. Lietuvą okupavus bolševikams, reikia manyti, ji buvo palaikyta daugiau nei politine, nes ją, palikę kuriam laikui ramybės Lietuvos kariuomenę, pirmoje eilėje likvidavo.

"L. L." redakcinio ir administracinio kolektyvo nariai, patys būdami a. a. Vlodo Putvinskio — Putvio šauliškose idėjose išaugę ir subrendę ir, gerai pažindami buv. Lietuvos Šaulių Sąjungos nuostatymą ir tradicijas, kreipėsi į Čikagos Šaulių Klubo Meno Ratelį, prašydami dalyvauti "L. L." rengiamos gegužinės programoje. Iš Meno Ratelio vadovybės sutikimas buvo gautas ir šitas davė pagrindą būrelį įtraukti į "L. L." š. m. rugpjūčio mėn. 26 d. rengiamos gegužinės programą. Bet kada viskas buvo atspausdinta ir didelė dalis išsiuntinėta "L. L." skaitytojams ir bičiuliams, Čikagos Šaulių Klubo pirmininkas A. Valatkaitis Meno Būreliui dalyvauti "L. L." gegužinės programoje uždraudžia.

Prisimenant Lietuvos Šaulių S-gos Centrinio choro dalyvavimą kitų organizacijų ruošiuose koncertuose ir parengimuose Nepriklausomoje Lietuvoje, šiuo A. Valatkaitio uždraudimu — tenka stebėtis.

P. Vakselis, kaip kiekvienais metais, taip ir šiais, "Laisvosios Lietuvos" gegužinėje rugpjūčio 26 dieną, Bučio darže Willow Springs Ill., praves vaikų sportą.

Domininkas Jurjonas ir Co inc. šį sekmadienį dažų, sienopierių ir dovaninių prekių krautuvę perkelia į nuosavus namus, esančius 3251 So. Halsted Str.

Perkraustymą atlieka A. Beniulis.

Nekilnojamo turto pirkimo — pardavimo reikalais kreiptis:
Alg. BUDRECKAS
REALTY
4081 Archer Ave.
(prie California Ave)
Tel.: LAfayette 3-3384

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas — 3148 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso telefonas: Prospect 8-1717
Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—8, tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
BUTAS: 2241 W. 66th PLACE
Tel.: RE 7-7868

Tel.: ofiso AR 6-0161
rez. GR 2-9203

Daktaras

JUOZAS BARTKUS
Gydytojas ir Chirurgas
2336 W. Chicago Ave.,
Chicago 22, Ill.

Val.: 1—3:30, 6—9 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.; 11 val. ryto — 2 val. p. p. šeštad. Tik susitarus trečiadieniais.

Dr. VYTAUTAS DARGIS

Gydytojas ir Chirurgas

Prėmimo valandos:
pirm., treč., penkt. — nuo 9 iki 12 d. n.
Antr. ir ketvirtad. — nuo 5 iki 9 val. p. p.

KILDARE CLINIC
5115 So. Kildare Ave.

Tel.: RE 5-5600.

Namų tel.: LUDlow 5-2522.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 So. Archer Ave.
Įėjimas iš Whipple Ave.

Prėmimo valandos:
nuo 10 iki 12, nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.

Įskiriant trečiadieniais ir sekmadieniais.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.

Telefonas:
ofiso LAfaet 3-4949
namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street
Tel.: Virginia 9050 ir 9051.
Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus pataravimas patio savininko
Pr. Šimkaus.

JAUKIAI

PALEISI

VAKARĄ

CICERO UZEIGOJE

LITUANICA

pas TADĄ KAZIMIERAITIŲ
Čia be gardžių gėrimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų:
4920 West 14th Str., Cicero 50, Illinois. Telef.: TOWNhall 3-9601

NAUJA

MAISTO PRODUKTŲ

KRAUTUVĖ

649 West 119 St.

Sav. Juozas Bešonis

WA 8-2009 ir FR 6-6336

Pristato į namus, taip pat būviams ir parengimams maisto ir mėsos gaminius.

Pavasariųjų, vasarinių, sportinių, darbinųjų ir išeiginių drabužių — didelis pasirinkimas, pas

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR
BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill.
Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išmokėjimui be nuosimčių!

Mandagus pataravimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.

Lišauskas Vl.
31 Norwood ave
Brooklyn 8, N.Y.

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
Yards 7-8276.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA
Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
Yards 7-8276.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

XI metai.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, rugsėjo (September) 13 d. 1956 m.

Kaina 10 c.

Nr. 27 (301)

Vasarai baigiantis

J. Žvalnys

Išsiūriūrė į praėjusią vasarą vykusį lietuvių visuomeninį gyvenimą, turime pripažinti, kad jis buvo gana judrus ir gyvas. Studentų Santarpienių iniciatyva paruošta peticija, Vašingtono Sąskrydis, Diplomatijos Sefo vizitas, Dainų Šventė, Kultūros Kongresas, Ramovėnų suvažiavimas, Amerikos ir Kanados Lietuvių Susitarinimo šventė, LFB kongresas, SLA, Sandaros ir L. T. Mylėtojų Dr. jos Seimas, Vyčių Seimas, Skautų sąskrydžiai ir stovyklos, ir t. t., kur virė kova už vienos srovės įtakos sustabdymą, trijų "didžiųjų" — Šimučio, Grigaičio ir Blazo ašies susilpnėjimas, kovoje su Lietuvos Valstybės suverenumo likučiais, išryškino jėgas, kurios sudaro tarpusavę pusiausvyrą. Šita pusiausvyra vienus ir antrus priverčia peržiūrėti savoėjimus. Vilkas bene pirmas pastebėjo, kad jo kombinacija išlaikyti jėgas savo pusėje, sudrumstė LFB, senosios krikščionių demokratų gvardijos lūpomis tariant, jaunieji revoliucionieriai ir Nepriklausomybės Tautos vyrai. Todėl bandė atidaryti duris į Vilką sugrįžti pasitraukusioms grupėms. Šitas bandymas Vilkui nepasisekė, nes Nepriklausomybės Tarka ir LFB savo rankose turėdami kozyrius, nepanoro pavieniui įeiti Vilkui, kad ant jų jodintų, kaip buvo netolimos praeties laikais, ir jų vardu kalbėtų. Taip pat, Nepriklausomybės Tarka ir LFB gerai supranta, kad suardytoji pusiausvyra atneštų dar aršesnes tarpusavės kovas ir jau vien dėl to laisvinimo idėja galėtų būti pavojingai sužalota. Ir va, šita aplinkybė, tiek Nepriklausomybės Tarkai bendrai, tiek ir paskiriems jos nariams bei LFB, uždeda didelį atsakingumą. Šitas atsakingumo jausmas išneša Vilkui reikalavimus, kurių, norėdamas atgauti prarastą dominavimą, priimti bijo. Bijo, kad nebūtų priverstas dirbti, vietoje lig šiol buvusių šnekų ir intrygų. Tenka pasakyti, kad Nepriklausomybės Tarka ir LFB, kad ir paskirai veikiant, bet, išeidamos grynai iš laisvinimo esmės, stovi ant tvirto pagrindo. Ir kol šitos grupės pusiausvyrą sugebės išlaikyti, tai, kad ir pasilikdamos už Vliko ribų, bus verčiamos ne tik pačios eiti nuosekliu keliu, bet ir Vliko grupės panašiu keliu verst eiti.

Šita padėtis negali patikti mark sistams ir visiems internacionalistams. Reikia manyti, kad jie, kaip ligi šiolei, taip ir ateityje, bandys kaisioti baslius, degti naujus nesantikos laužus, bet jų vaidmuo priklausys tik nuo to, kaip bus išlaikyta pusiausvyra ir kaip sugebės tarpusavyje sugyventi grynai iš lietuviško rezistenčinio taško išplaukusios politinės srovės.

Žikams ir intrigantams, bei šiltų vietų medžiotojams — visą tai gimdo jūsų baimė! Taip, didžioji baimė.

Jūs matote, kaip iš po didžiojo sukretimo, išblaškyti po visą margą pasaulį benamiai tveriasi į organizaciją, visiškai naują, patriotinę, kuri auga ir stiprėja ir jau nebe dienomis, bet valandomis. Jūs matote čia susibūrimą kaip tik to elemento, kuris ne tuščiais barškaliniais žodžiais, bet rimtu pasiryžimu stoja į darbą ir kovą. Mes jau turime realią jėgą ne tik narių kiekybe, bet ir kokybe. Mes nudirbame vis daugiau ir daugiau darbų ir tie darbai jau duoda gražių vaisių. Mes krutame ir kovojame visomis priemonėmis už lietuviybės ir vienybės išlaikymą ir savo tikslą pasieksime, nes su mumis yra ryžtas ir valia. Ir juo daugiau jūs mus šmeižite, tuo mes daugiau augsime ir dar kartą augsime ir stiprėsime.

Štai, kas jums įvaro baimės ir ne be pagrindo. Pas jus beliko — vien tik liežuvį, o pas mus yra kylančioji jauna, energinga ir galinga pajėga ir tos pajėgos jūs bijote.

Bet... štai, kada šmeižtai jau nebeįveikia, griebtasi naujų priemonių sulaukyti tą mūsų, anot Maironio, "upės bėgimą!" Ir tas naujas kovos prieš mus "perlas" bene bus pats įdomiausias. Pasiklausykite: Lietuvių Darbo Tarnybos vadovaujančių karininkų suvažiavimo protokole randame, kad majoras J. Augustaitis LASo narius priimti į LS tarnybą ir dargi mus sugręstina su komunistais!

Kas gi tai? Nesusipratimas ar išprotėjimas? Ar ir visi jo vadovaujami kuopų kariai irgi yra komunistai?

Ar pagalvoja šis majoras ir ar jis žino:

- 1) Kad mūsų tarpė yra didelė dauguma buvusių sargybos kuop karių ir
- 2) Kad tie visi kariai, nors dabar dar kuopose, savo dvasia ir širdimi yra su mumis, buvusiais jų draugais ir frontuose ir kuopose.

Ir patikėk, majore, kad jie pasiliuosavę iš kuopų bus mūsų idėjinio darbo bičiuliai ir bus mūsų eilėse, nes tik čia yra prasmingas atsakymas į lietuvių Tėvynę mylinčios širdies veržimąsi į darbą už tautą ir laisvę.

Tame pačiame majoro protokole sakoma, jog neleistina platinti tautinę spaudą lietuviškų dalinių tarpe... Neteko matyti bei patirti, kad Amerikos kariuomenėje ka-

POLITIKOS LAUKUOSE

Rašo — S. Varnys

VERGŲ SKAIČIAI PASAULYJE

Speciali komisija, veikianti prie Jungtinių Tautų, paskelbė, kad šiuo metu pasaulyje yra apie 12 milijonų vergų. Komisijos teigimu, daugiausia vergų esama arabų kraštuose. Vergų prekybos centru esanti Meka, kur už vieną vergą mokama nuo 50 iki 150 dolerių. Už gražias verges moteris sumokama ir daugiau. Vergų darbininkų vertė yra nustatoma pagal jo amžių, raumeningumą ir pajėgumą dirbti sunkius fizinius darbus.

Tačiau tame Jungtinių Tautų komisijos pranešime nei vienu žodžiu neužsimenama apie sunkią vergijos sistemą, kuri yra praktikuojama Sovietų Sąjungoje. Juk tenai daugiau kaip 20 milijonų gyventojų yra pajungta sunkiosios pramonės ir žemės ūkio darbams visiškai neatsižvelgiant į jų pajėgumą fiziniams darbui. Sibiro stepių miškų kirtimo darbuose — dirba šimtai tūkstančių moterų, nepilnametėjų jaunuolių ir senelių. Jų darbo sąlygos yra nei kiek ne geresnės, kaip arabų kraštų vergų, kurie privalo dirbti už minimaliausią atlyginimą, kad palaikius savo gyvybę.

SUEZO KANALO KLAUSIMU

Kaire vykusios derybos su Egipto prezidentu Gamal Abdel Nasser praėjusią savaitę baigėsi nesutarimu. Nei vienu klausimu nebuvo prieta vieningos nuomonės. Egipto prezidentas atmetė visus pasiūlymus, kuriuose tik buvo

riams būtų draudžiama skaityti bile kuri spauda...

Mes gi jam stačiai sakome, kad tautinė spauda kaip plaukė, taip ir tebeplauks pas mūsų ginklo draugus tik su tuo skirtumu, kad jos bus gausiau! Tai mūsų atsakymas jums, majore! Ir čia, majore, upės bėgimo nebesustabdysi, nors ir pasveikinti būtų labai baisu.

Keista ir įdomu, kodėl šis tariamai lietuviškas majoras ėmėsi tokių priemonių? Karo mokykloje kariūnams buvo skiepijama karinė dvasia ir Tėvynės meilė ir buvo nepatariama mestis į politinį darbą. Argi ne tautinės valdžios laikais šis vyrukas buvo patatytas ant kojų, suteiktas jam karininko vardas ir jis apvilktas uniforma?

Taip, mes matome žmogų, kuris pamynė pė kojomis tai, kas kariui yra šventa, garbinga ir didinga. Ir kaip galima, kada matome, kad už sidabrinukus šiandien jau galima nupirkti ir garbę ir pareigas ir net patį žmogų... Tačiau ne viskas dar žuvo — Tautos Garbė ir Valstybės Gerovės šūkis dar gyvas mūsų tarpe, jis dar žydi ir mes su šypsena, darbais ir pasiryžimu, žygiuojame pirmyn.

Taip... Nebeužtvenksi upės bėgimo, nors jums ir pasveikinti būtų baisu!

J. Galbuogis
Skyriaus pirmininkas

Red. pastaba. Šis straipsnis yra kolektyvus atsakymas viso LASo Nottinghamo skyriaus, kurį sudaro 70 narių, į nepamatotus ir nerimtus maj. Augustaičio šmeižtus.

kalbama apie tarptautinę Suez kanalo kontrolę. Jis pareiškė, kad Suez kanalas priklausys Egiptui ir jis turės išlaikyti pilną jo kontrolę.

Ryšium su derybų nutūkumu, neslepama ir Vašingtone, kad tarptautinė padėtis pasidarė dar rimtesnė. Anglai ir prancūzai jau kiek anksčiau buvo nusistatę prieš Egiptą panaudoti galimai griežtesnes priemones, įskaitant ir karinę jėgą, tačiau nuo to žygio juos sulaikanti Jungtinės Amerikos

Kipro salai suteiktų visišką nepriklausomybę. Graikai tvirtina, kad dauguma tos salos gyventojų yra graikai.

Kaip žinoma, Kipro sala yra sukelusį nemažą rūpesčių ir anglams. Tos salos gyventojai, be abejo, remiami Graikijos vyriausybės, kuris metas veda atkaklią kovą su anglais, reikalaudami sau nepriklausomybės. Salos gyventojai, susitelkę į partizaninius branduolius, dažnai nevengia ir ginkluotų konfliktų su anglų administracijos pareigūnais.

LENKIJOS REZISTENTŲ LIKIMAS

Dusėtų ežeras, Zarasų apskr.

Valstybės. Vašingtone manoma, kad Suez kanalo klausimu angliams ir prancūzams reikėtų padaryti kai kurių nuolaidų ir su Egiptu susitarti, nes karinės jėgos panaudojimas prieš Egiptą sukeltų ant kojų visą arabų pasaulį, kuris galutinai persimestų į Sovietų Rusijos pusę.

Tik deryboms nutrūkus, iš Maskvos pasigirdo balsų, kad karas su Egiptu Anglijai ir Prancūzijai sudarytų sunkių pasekmių. Reikia, tuo norima pasakyti, kad Sovietų Sąjunga karinės intervencijos atveju bus arabų kraštų pusėje ir vakariečiai turės skaitytis su konkrečia jos parama Egiptui ir jo sąjungininkams.

GERĖJA JAV — RUMUNIJOS SANTYKIAI

Prieš keletą metų, kada buvo nustatyta, kad komunistinės Rumunijos konsularinės atstovybės Amerikoje yra žvalgybos ir šnipinėjimo centrais, Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė įsakė rumunams porą savo konsulatų Amerikoje uždaryti ir eilei diplomatinis pasus turintiems rumunų pareigūnams apiešti Ameriką. To pasekoje ir Rumunijos komunistinė vyriausybė padarė kai kuriuos suvaržymus Amerikos atstovybės pareigūnams Rumunijoje. Jie negalėjo laisvai važinėti rumunų teritorijoje, net ir karinės reikšmės neturinciose srityse.

Šiuo metu Rumunija Amerikos atstovybės ir konsularinių įstaigų pareigūnams tokius suvaržymus atšaukė. Savu ruožtu nuolaidas padarė ir Jungtinės Amerikos Valstybės. Spalio mėn. 15 d. Bukarešte prasidės pasitarimai tarp JAV ir rumunų valdžios atstovų dėl tolimiesnių santykių pagerinimo ir, gal net išplėtimo kai kurių prekybinių bei kultūrinių įsipaigojimų.

Kad Rumunijos įstaigose Amerikoje ir toliau veiks žvalgybos centrai, tuo visiškai netenka ir abejoti, tik, deja, apie tai bus stengiamasi nutylėti.

GRAIKIJA TEBEREIKALAUJA

Graikijos vyriausybė pakartotinai kreipiasi į Jungtines Tautas su savo reikalavimu, kad Anglija

1945 metais sovietinis teismas Maskvoje sprendė 16-kos Lenkijos rezistentų — laisvės kovotojų bylas ir juos nubaudė ilgesnėmis bausmėmis kalėjimu. Išisą dešimtmetį apie nubaustuosius asmenis vakarų pasaulyje nebuvo jokių žinių. Tik paskutiniuoju metu iš Varšuvos buvo pranešta, kad visi nubaustieji lenkų pogrindžio vadai (jie vedė atkaklią kovą ir prieš nacių administraciją Lenkijoje) yra atlikę savo bausmes ir gyvena laisvėje.

Lenkų politiniai central Amerikoje skelbia, kad iš tų 16-kos politinių veikėjų tik du yra pasiekę laisvą vakarų pasaulį, septyni gyvena Lenkijoje ir septyni yra mirę bolševikų kalėjimuose arba jau išėję į laisvę.

Nors komunistų kalėjimuose šiandien yra kalinama dešimtys tūkstančių Lenkijos patrijotų, bet komunistinė spauda apie juos neužsimena nei vienu žodžiu.

SPAUDOS BALIUS

Savaitraštis "Laisvoji Lietuva" kasmet, užbaigiant senuosius metus, ruošia spaudos balius. Siemet spaudos balius įvyks gruodžio 29 dieną Lietuvių Auditorijoje, įvairia, įdomia ir reta programa.

SOLISTO ST. BARANAUSKO IŠLEISTUVIŲ KONCERTAS

Čikagoje prieš nekurį laiką sudaręs komitetas iš organizacijų atstovų ir pavienių asmenų, 1956 m. rugsėjo 29 d. 7:30 val. vakare Marijos Aukšt. Mokyklos salėje ruošia solistui St. Baranauskui studijoms paremti didelį koncertą.

Programą išpildys: St. Baranauskas, P. Bickienė, Z. Adomaitienė ir J. Vaznelis. Be to, dainuos ir Vyrų choras.

Bus atliekama: solo, duetai, kvartetas ir Vyrų choras su visais solistais.

Bilietų kainos nuo 3.50 — 1.50 dol. Bus greitai paskelbta, kur galima bus bilietus įsigyti iš anksto.

Nebeužtvenksi upės bėgimo...

Kaip LASo narys, neišlaikau, kad neparaišius keletą pastabų, kaip eilinis pilietis, lietuvis — patriotas, blaiviomis akimis žiūrį šių dienų lietuvių skaldymąsi, vienu kitų šmeižimą ir judinimą. Būdamas lietuviu patriotu, nenorėjau būti kokiu atsiskyrėliu nuo lietuviybės, nuo organizuotumo ir nepalaikymo savųjų geru pastangų. Pasirinkau organizaciją, kuri eitų ir su Dievu ir su tauta. Taigi įstojau į LASą, nes tik čia radau tai, ko lietuviui patriotui labiausiai reikia, kas yra artimiausia, mieliausia ir priimtinausia, būtent — šūkį: "Dieve padėk mums atvaduoti savo Tėvynę!" Na, ir kas gi čia yra blogo, ir kam čia kuo nors kliudoma? — Anaipit!

Kas ten rašoma. Ne! Ten, nerašoma, bet stačiai šmeižiama, iškoneveikiama, iškoliojama! Kodėl? Kur čia yra pakastas šuo? Nejaugi LASas yra kokia anarchistine organizacija, arba teroristine, ar net komunistinė?

Nenoromis žvelgiu į savo kolegas — narius, vadovaujančius asmenis, kandidatus, prijauciančius ir t. t. Jų čia daug, netgi labai daug! Ir jie, dažniausia buvę kovotojai už Nepriklausomybę, kariai, užgrūdinti kovose, visuomenės veikėjai, įvairių profesijų valdininkai, studentai, moksleiviai, darbininkai — seni ir jauni. Ir visi turi tik vieną, bet didį tikslą — Lietuvą!

Tad kodėl gi tas šmeižimas? Ir čia persasi tik vienas, vienintelis atsakymas visiems šmei-

žams ir tuojau pamatysime, kas ten rašoma. Ne! Ten, nerašoma, bet stačiai šmeižiama, iškoneveikiama, iškoliojama! Kodėl? Kur čia yra pakastas šuo? Nejaugi LASas yra kokia anarchistine organizacija, arba teroristine, ar net komunistinė?

Atsilsveikinimas su vasara. Dar anais laikais, vasarotojai Zarasuose, ežerų pynėje.